

KERKEN BELEIDS PLAN

We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

2025

We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

Inhoud

1.	Inleiding	5
2.	Situering kerkgebouwen.....	8
3.	Fiche per kerk	9
3.1	Onze Lieve vrouw kerk – Markt Temse.....	9
3.1.1	Identificatie.....	9
3.1.2	Beschrijving.....	9
3.1.3	Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving	17
3.1.4	Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie.....	17
3.1.5	Toekomstvisie	18
3.2	Sint-Petrus kerk – Tielrode.....	19
3.2.1	Identificatie.....	19
3.2.2	Beschrijving.....	19
3.2.3	Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving	23
3.2.4	Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie.....	24
3.2.5	Toekomstvisie	25
3.3	Heilig Hart kerk – Cauwerburg.....	27
3.3.1	Identificatie.....	27
3.3.2	Beschrijving.....	27
3.3.3	Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving	30
3.3.4	Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie.....	31
3.3.5	Toekomstvisie	31
3.4	Sint-Jozef kerk – Temse Velle.....	33
3.4.1	Identificatie.....	33
3.4.2	Beschrijving.....	33
3.4.3	Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving	34
3.4.4	Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie.....	35
3.4.5	Toekomstvisie	36
3.5	Sint-Margaretha kerk – Elversele.....	38
3.5.1	Identificatie.....	38
3.5.2	Beschrijving.....	38
3.5.3	Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving	44
3.5.4	Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie.....	45
3.5.5	Toekomstvisie	46
3.6	Christus Koning kerk – Hollebeek	47
3.6.1	Identificatie.....	47

3.6.2	Beschrijving.....	47
3.6.3	Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving	52
3.6.4	Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie.....	52
3.6.5	Toekomstvisie	53
3.7	Sint-Jan Evangelist – Steendorp.....	54
3.7.1	Identificatie.....	54
3.7.2	Beschrijving.....	55
3.7.3	Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving	57
3.7.4	Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie.....	58
3.7.5	Toekomstvisie	58
4.	Besluit.....	60

1. Inleiding

Het dekenaat Temse werd in augustus 2016 opgeheven. Tien parochies maakten deel uit van dit dekenaat: vier parochies behorend tot (de oude gemeente) Temse en drie parochies tot Groot-Temse, nl. Tielrode, Elversele en Steendorp. Ook Kruibeke, Rupelmonde en Bazel maakten deel uit van het dekenaat Temse. De voormalige parochies van Temse maken sinds 1 januari 2025 - samen met de voormalige parochies van Sint-Niklaas - deel uit van de nieuwe parochie Heilige Nicolaas van Myra.

Sinds het begin van het jaar 1987 werd al meermaals een herschikking van de zondagsmissen doorgevoerd.

- ⚡ 1 januari 1987 duoparochies (met vervangmogelijkheden) en jubileumvieringen van families en verenigingen zoveel mogelijk in de zondag- en weekdagvieringen mét de parochiegemeenschap die zoveel als nodig en mogelijk 'samenkomt'. In elke parochie was er toen nog een zaterdagavond en zondagmis.
- ⚡ 28 maart 1993 twee groepen van drie en twee groepen van twee parochies (Sint-Margriet Elversele, Sint-Petrus Tielrode en Heilig Hart; Onze-Lieve-Vrouw, Christus-Koning en Sint-Jozef) en twee van twee (Onze-Lieve-Vrouw Ten Hemel Opgenomen Kruibeke en Onze-Lieve-Vrouw Bezoeking Rupelmonde; Sint-Petrus Bazel en Sint-Jan Evangelist Steendorp. In elke groepering blijven drie missen op zaterdag en drie op zondag en één op zondag 17 u.
- ⚡ 1 december 2005 één mis per parochie (waarvan drie op zaterdagavond en zeven op zondagvoormiddag) – nu ook valt de zondagmis in Rupelmonde weg wegens behoud van een mis op zaterdagavond. Er is ook geen zaterdagavondmis meer.
- ⚡ 1 juli 2011 is er nog één mis in elke parochie (in het dekenaat nog drie op zaterdagavond en zeven op zondagvoormiddag). Er zijn nu groepen (kernen) van drie en één kern van vier parochies.
- ⚡ 2011-2013 wat het gebruik van de parochiekerken betreft, is er de *Conceptnota over de toekomst van de Parochiekerk in Vlaanderen* (juni 2011) van minister G. Bourgeois waarin wordt gewezen op een groeiend onevenwicht dat op vele plaatsen bestaat tussen de financiële gemeenschapsmiddelen die ter beschikking worden gesteld voor de instandhouding van de parochiekerken en het effectieve gebruik ervan voor de eredienst. Dit heeft geleid tot de noodzaak van het vastleggen van een lange termijnvisie op het gebruik van de parochiekerken als voorwaarde om in aanmerking te komen voor het verkrijgen van premies voor restauratie- of instandhoudingswerken.
- ⚡ Het Pastoraal Plan 2013 werd geactualiseerd en goedgekeurd door de bisschop op 6 juli 2016 zonder dat een beslissing genomen werd of in de Heilig Hartkerk of in Sint-Petrus (Tielrode) behouden blijven met ingang van de advent 2018. Verder overleg tussen de parochieploegen en kerkfabrieken was hiervoor nodig. Er werd aangedrongen om daarover een onderlinge overeenkomst te zoeken.
- ⚡ Het college van Burgemeester en Schepenen, na kennisname van het document '*Groei naar de nieuwe parochie*' en het geactualiseerd Pastoraal Plan en het overleg CKB – Afvaardiging Gemeentebestuur, formuleerde op 25 oktober 2016 zijn advies en bekommernissen: "*Wat de handhaving betreft van de eredienst op zondag in een tweede kerk (naast de O.L.Vrouwekerk – Markt) vanaf de advent 2018 is het College van oordeel dat de kerk van Tielrode de voorkeur verdient. De H. Hartkerk ligt op minder dan 1 km van de parochiekerk en leent zich met zijn hedendaagse architectuur beter voor neven/herbestemming dan de klassieke kerk van Tielrode. Het Gemeentebstuur wijst ook op 2 noden m.b.t. infrastructuur: de Kerk van Christus Koning –*

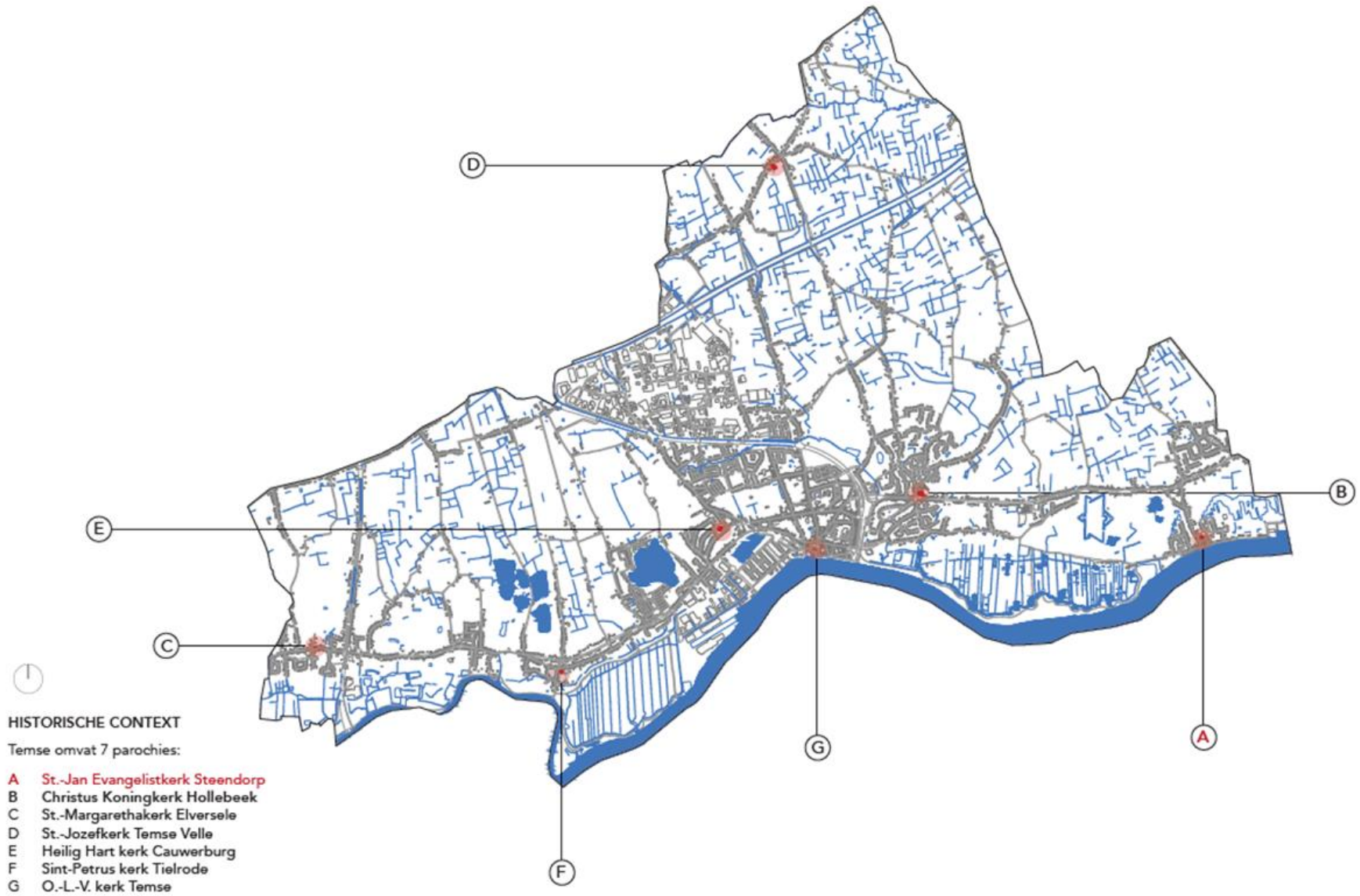
Hollebeek en St.Jozef – Velle zouden ook kunnen gebruikt worden voor Buitenschoolse Kinder Opvang. Het occasioneel gebruik van alle kerken kan bestendig worden. Zij wijzen ook op mogelijke opportuniteiten en op de wezenlijk betekenis van de bestemming van de kerkgebouwen voor de toekomst van onze gemeente”.

- ⚠ Zoals op 19 april (CKB) en 7 juni (KF) werd ook tijdens het overleg van 12 juli 2017 geen akkoord bereikt over een keuze tussen H. Hart en St. Margriet Elversele versus St. Petrus Tielrode. Het zogenaamde akkoord van de parochieploegen voor de H. Hartkerk, op wens van de pastoor, wordt niet zo maar door de kerkfabriek van Tielrode en het CKB bevestigd: opgemerkt wordt dat men het advies en de voorkeur van het Gemeentebestuur ook ernstig moet nemen en de opbouw van de nieuwe missionaire en vitale parochie met toekomst niet uit het oog mag verliezen.
- ⚠ Op het overleg CKB – Afvaardiging Gemeentebestuur van 14 juni 2017 drukte het Gemeentebestuur de verwachting uit tegen 15 augustus 2017 over een kerkenbeleidsplan te kunnen beschikken. Het CKB engageerde zich de instanties te contacteren die opportuniteiten en haalbaarheid van kerkgebouwen voor de opmaak van het kerkenbeleidsplan kunnen begeleiden. De Gemeente verklaarde zich bereid tussen te komen in de onkosten.
- ⚠ Intussen beschikt het CKB over de vereiste informatie van de zeven kerken van Temse die moet worden opgenomen in het kerkenbeleidsplan. Er wordt aan inventarisatie en harmonisatie gewerkt. Kandidaat-studieburelen voor opmaak van een beheersplan worden bezocht voor de opmaak van een officiële prijsaanvraag in overleg met M. De Kesel van Erfpunt Waasland en de gemeente Temse (18 augustus 2017).
- ⚠ Het Centraal Kerkbestuur is tot het besluit gekomen de kerk Sint-Petruskerk (Tielrode) op de lange termijn voor de eredienst te blijven gebruiken in de plaats van het H. Hartkerk (Cauwerburg). Dit besluit steunt top de volgende redenen:
 1. De Sint-Petrus (Tielrode) is centraal gelegen tussen Elversele en H. Hart.
 2. De H. Hartkerk ligt op nauwelijks 800 m van de parochiekerk Temse O.L.Vrouw die behouden blijft voor eredienstgebruik. De keuze voor de Sint-Petruskerk draagt bij tot een betere ruimtelijke spreiding over de gemeente van de eredienstgebouwen.
 3. De Sint-Petruskerk is in zeer goede staat en is architecturaal veel minder geschikt voor nevengebruik.
 4. De H. Hartkerk is met haar hedendaagse architectuur veel beter geschikt voor neven- of herbestemming.
- ⚠ Het ontwerp van het kerkenbeleidsplan Temse werd op 11 januari 2018 positief geadviseerd door mgr. Luc Van Looy, Bisschop van Gent. Het kerkenbeleidsplan voor de 7 kerken van Temse werd goedgekeurd in de gemeenteraadszitting van 28 mei 2018.
- ⚠ Op 1 juli 2018 nam EH Julien Schreyen ontslag als pastoor van de Heilige Familieparochie en nam hij afscheid van Temse. Hij werd opgevolgd door EH Lambert Lwamba Musinde en EH Raf De Loor in solidum, samen benoemd tot pastoor van de H. Familieparochie.
- ⚠ In september 2023 nam EH Raf de Loor ontslag als pastoor en ging hij op emeritaat.
- ⚠ In september 2024 werd EH Lambert Lwamba Musinde benoemd tot meewerkend priester in Aalst, en EH Raf Vermeulen werd benoemd tot administrator van de H. Familieparochie.
- ⚠ Op 1 januari 2025 fusioneerde de gemeente Kruibeke met de gemeenten Beveren en Zwijndrecht en besloot het bisdom ook parochiaal de gemeentegrenzen te volgen en bijgevolg werden de geloofsgemeenschappen (oude parochies) Onze-Lieve-Vrouw Ten Hemel Opgenomen Kruibeke en Onze-Lieve-Vrouw Bezoeking Rupelmonde en Sint-Petrus Bazel toegevoegd bij de parochies Beveren, Kruibeke, Zwijndrecht, welke ondertussen de naam Parochie De Goede Herder kreeg.
- ⚠ Door deze opsplitsing besloot het bisdom om de H. Familieparochie op te heffen en de geloofsgemeenschappen (oude parochies) van Temse (Sint-Margriet Elversele, Sint-Petrus

Tielrode en Heilig Hart, Onze-Lieve-Vrouw, Christus-Koning, Sint-Jan Evangelist Steendorp en Sint-Jozef) pastoraal samen te brengen onder de parochie 'Heilige Nicolaas van Myra', Sint-Niklaas.

- ⦿ Pastoraal wil het centraal kerkbestuur 3 kerkplekken voor de liturgie bestempelen, nl. de kerken Onze-Lieve-Vrouw, Sint-Petrus (Tielrode) en Sint-Jozef (Velle). De weekendvieringen zijn momenteel in de O.L. Vrouwekerk en de Sint-Petruskerk; de weekvieringen in Sint-Jozef (Velle) en in de Sint-Jozefkapel (Tielrode). In deze drie kerkplekken zullen uitvaarten en huwelijken worden gevierd. Ook willen we deze kerken openstellen voor occasioneel ander gebruik. Het gaat dan om valorisatie van het gebouw onder vorm van concerten, tentoonstellingen, lezingen... en ander in de tijd beperkt gebruik.

2. Situering kerkgebouwen

3. Fiche per kerk

3.1 Onze Lieve vrouw kerk – Markt Temse

3.1.1 Identificatie

Huidig en toekomstig gebruik

Gegevens

Adres: Markt 1 A – 9140 Temse

Eigenaar: Gemeente Temse

Kadaster: D295a

Oppervlakte: ong. 1750 m²

Capaciteit stoelen: 489

Bescherming: Gedeeltelijk: 28 december 1936 ; Geheel (interieur en exterieur): 3 februari 1983

Beheersplan: opgemaakt op 11 februari 2019

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken? Vraag het dan op bij de gemeente.

3.1.2 Beschrijving

Bouwfysische toestand

In de voorbije jaren werden aan het exterieur van de kerk omvangrijke onderhouds- en restauratiewerken uitgevoerd:

- ⚙ Grote onderhoudswerken in de periode 1974-1984
- ⚙ De glasramen werden gerestaureerd in de periode 1992-1994 door ondernemer Vlamincx
- ⚙ Het dak werd aangepakt in de periode 2002-2007.
- ⚙ De toren werd grondig gerestaureerd in 2015-2016.
- ⚙ Het houten dakgebinte van de toren op de zolderverdieping werd in verschillende fases grondig aangepakt in 2019-2025.
- ⚙ Het klankbord van het spreekgestoelte inclusief de ophanging aan/en de moerbalk op zolder werd gerestaureerd in 2024.

De kerk werd op regelmatige basis geïnspecteerd door de provinciale dienst Monumentenwacht. De jongste inspecties vonden plaats in 2015 (interieur), in 2017 (exterieur en interieur), in 2020 (exterieur). In 2024 werd door middel van een drone een inspectie uitgevoerd van de

topbekroningen (uitgezonderd de dakkapellen). In 2025 werd door Monumentenwacht een interieurescan uitgevoerd.

Uit de rapporten van Monumentenwacht blijkt dat in het interieur de bepleistering van de gewelven aan restauratie toe is, deels ingevolge vroegere waterinsijpelingen en deels ingevolge gebreken in de uitvoering van het schilderwerk in 1988-1989. Ook de muren kunnen verfraaiing hoognodig gebruiken.

De muur aan de noordzijde van de kerk is het meest gevoelig voor condensatie en dit heeft een nadelig effect gehad op de kerkmeesterbanken die aan de achter en onderkant te lijden hebben van aantasting door klopkever en boktor. Ook de kaders van de schilderijen die tegen de gevels aanleunen werden hierdoor aangetast. Een aantal doeken van de schilderijen hadden hierdoor te lijden.

Voor de instandhouding van de kerk werden lijsten opgesteld met te nemen voorzorgsmaatregelen. Tevens werd een onderhouds- en kuisplan opgemaakt alsmede een plan voor periodieke controles.

In overleg met de Hulpverleningszone Waasland en met de dienst Preventie van de gemeente Temse is een noodplan in opstelling. Het kerkgebouw mankeert een branddetectie, zowel op zolder als in de kerk (die een waardevolle kunstcollectie bevat) en de inbraakbeveiliging lijkt verouderd. De verwarmingsinstallatie is bijna 40 jaar oud en aan vervanging toe. Ook het Schyvenorgel dient een grondige herstellingsbeurt te krijgen.

De elektrische installatie werd vernieuwd in 1987. In 2022 werd de installatie opnieuw gekeurd door de firma Vinçotte. In 2024 werd er nieuwe LED-verlichting aangebracht.

Architecturale mogelijkheden

De kerk heeft een zeer waardevol maar dominant interieur.

Ingrepen in de kerkruimte zijn niet evident zonder afbreuk te doen aan de erfgoedwaarde van het geheel. Uitsluitend kleine toevoegingen (reversibel en vrijstaand) zijn te overwegen indien noodzakelijk voor het goed functioneren van het gebouw.

De kerk heeft weinig nevenruimtes die het gebruik kunnen ondersteunen. De bestaande nevenruimtes (sacristie) zijn klein.

De kerk heeft ruimtelijk geen substantiële mogelijkheden voor uitbreiding, ongeacht de esthetische of cultuurhistorische consequenties.

De kerk dient in essentie beschouwd te worden als een museaal object als geheel, waarbij noodzakelijke ingrepen steeds met de nodige omzichtigheid moeten gebeuren en steeds ondergeschikt zijn aan het geheel.

Cultuurhistorische waarde

Geomorfologisch staat de voormalige dekenale O. L. Vrouwekerk in Temse op het zuidelijk paracuestafront¹. De vroegste menselijke aanwezigheid dateert uit het Neolithicum d.i. ca 5200 jaar geleden². De Gallo-Romeinse vondsten dateren uit de 2de en 3de eeuw na Christus³.

Bestuurlijk behoort ze tot het arrondissement Sint-Niklaas. De kerk staat op de Markt in Temse en is eigendom van de gemeente. Volgens het gewestplan Sint-Niklaas-Lokeren, goedgekeurd bij Koninklijk Besluit van 7 november 1978, is ze gelegen in een gebied voor gemeenschapsvoorzieningen en openbare nutsvoorzieningen (5.2), dat omgeven is door een woongebied met culturele, historische en/of esthetische waarde (1.2.3.).

De typologie

De voormalige dekenale O. L. Vrouwekerk is een ruime hallenkerk⁴ met dubbel transept, voornamelijk in gotische en neogotische stijl, met barokke toren die, na een gedeeltelijke bescherming in 1936⁵ in haar geheel werd beschermd bij Besluit van de Vlaamse Executieve op 3 februari 1983.

Geschiedenis

In de Gallo-Romeinse periode (250-275 na Christus)⁶ stond in Temse, aan de samenvloeiing van Schelde en Durme, vermoedelijk een Romeins cultusgebouw⁷. Op die plaats werd volgens de legende rond 770, in opdracht van de H. Amelberga, een zaalkerkje opgetrokken. Tegen deze Karolingische constructie werd in de XIde eeuw een driebeukige romaanse kerk met dubbele dwarsbeuk gebouwd. Het gotisch gedeelte is gegroeid rond deze romaanse kerk. Opgravingen tussen 1977 en 1979 brachten de halfronde romaanse abscons aan het licht. De gevels van de zuidelijke dubbele kruisbeuk vertonen nog een romaanse rondboognis en onregelmatig metselwerk met afbraak van de oorspronkelijke Karolingische kerk. In 1496 werd de kerk, na de brand van 1494, uitgebreid met een gotisch koor. In 1591 werd de oostgevel van de noordelijke kruisbeuk doorgekapt om het O. L. Vrouwekoor te bouwen. In 1621 werd aan de benedenkerk gewerkt. De barokke toren werd in 1721 op de basis van de oude romaanse toren gebouwd naar een ontwerp van beeldhouwer Adrianus Nijs en onder toezicht van Antoon Wauters, bouwingenieur. In 1842 werd het zuidelijke Amelbergakoor aangebouwd. De kerk werd tussen 1866 en 1888 uitgebreid naar het ontwerp van provinciaal architect Pieter Van Kerckhove: de westgevel, de zijbeuken van de benedenkerk en de sacristieën werden uitgevoerd in neogotische stijl. In de ramen van de koren werd een nieuw tracerwerk aangebracht. Tussen 1978 en 2007 werd de kerk in verschillende fasen gerestaureerd. In 1989 werd zij voor de binnenrestauratie onderscheiden door het Verbond van Kringen voor Heemkunde van Oost-Vlaanderen. In het kader van het 10-jarig bestaan van Monumentenwacht Vlaanderen, werd de kerk als voorbeeld van monumentenzorg uitverkoren voor een plaatsbezoek.

¹ Een asymmetrische kleiafzetting van ongeveer 32,8 à 38 miljoen jaar oud tijdens het Quartair.

² Gepolijste vuursteenbijl Oeverstraat 67

³ Resten van een cultusgebouw in de Onze-Lieve-Vrouwekerk en pannenovens op de Markt en voor de dekenij in de Oeverstraat cf. respectievelijk L. De Clercq tijdens opgravingen 1977-1979 en Jean-Pierre Van Roeyen tijdens opgravingen op de Markt en de Oeverstraat in 1996.

⁴ Eén dak per beuk

⁵ De zuidelijke dwarsbeuken en de toren

⁶ Te situeren in het late Keizerrijk 250-400 na Christus

⁷ Temse en de Schelde van IJstijd tot Romeinen 1989, cf. professor H. Thoen blz. 74 en vooral onder 5.5.4 Temse O. L. Vrouwekerk, site 7

Kunstcollecties

De kerk bezit talrijke kunstschaten die zij deels te danken heeft aan de aanwezigheid van de paters Oratorianen in Temse tussen 1630 en 1764.

De textielcollectie dateert uit de eerste helft van de 16de tot en met de 20ste eeuw.

Grafstenen

- ✠ Het praalgraf in laatgotische, vroegrenaissancestijl van ridder Roelandt Lefèvre, heer en weldoener van Temse, dateert uit 1517 en wordt toegeschreven aan Jan Van Roome, alias Van Brussel. Het is uitgevoerd in Doornikse kalksteen, toetssteen en zandsteen.
- ✠ De grafsteen van de Heilige Amelberga is met koper ingelegd, dateert uit 1872 en is een ontwerp van Jean-Baptist Béthune, medestichter van Sint-Lucas Gent.
- ✠ Epitaaf (muurgrafsteen) van Amelberga Van Geertsom 1759. Grafmonument in barok, uitgevoerd in witte en zwarte marmer.

Gebrandschilderde ramen

De 19 neogotische gebrandschilderde ramen (1886-1904) zijn van het beroemde Gentse atelier J.B. Béthune - A. Verhaegen.

Schilderijen

De meeste schilderijen dateren uit de periode van de Oratorianen, de 17de en 18de eeuw: Cornelius Schut (1597-1655), Jean-Baptist de Saive (1571-1624), Egidius Smeyers (1634-1710) en andere niet-geïdentificeerde meesters uit deze periode, de Zelenaar Jan Jozef De Loose (1764-1849) en de Temsenaar Tony Van Os (1886-1945).

Processiepanelen

De twaalf beschilderde rococo processiepanelen anno 1782 zijn van de Temsenaar Pieter De Gendt.

Het beeldhouw- en zilverwerk is voornamelijk ontwerpen en uitgevoerd door leden van de kunstenaarsfamilie Nijs.

- ✠ Het 18de-eeuwse beeldhouwwerk behoort tot de barok en de rococo. Van Egidius Adriaan Nijs (1683-1771) zijn de predikstoel, de rechte gedeelten van de koorgestoelten, het middendeel van de communiebank, de twee biechtstoelen en het beeld van Sint-Jozef. Zijn zoon, Philippus Alexander (1721-1805), de stichter van de academie, vervaardigde het linkerdeel van de communiebank, een biechtstoel, de calvariefiguren Maria, Johannes, Christus aan het triomfkruis en Christus op de koude steen. Hij ontwierp de gebogen gedeelten van de koorgestoelten die echter werden uitgevoerd door Cornelius Van Daele.
- ✠ Het neogotische beeldhouwwerk. Het rechtergedeelte van de communiebank en het koorgestoelte in het hoogkoor zijn van de Mechelse beeldhouwer Jozef Tuerlinckx. Josse de la Motte en de gebroeders Judocus en Egidius De Cauwer werkten aan het schrijnwerk.
- ✠ De neogotische lambrisering met bijbehorende biechtstoelen langs de wanden van de benedenkerk, de neogotische en gepolychromeerde altaren, de kolombeelden en de

kruisweg, zijn van de Gentse Duitser Mathias Zens (1838-1921) en dateren uit de periode 1874-1904.

- 🔔 Het edelsmeedwerk. De uitzonderlijke collectie edelsmeedwerk is van de hand van de zilversmeden Joost Lesteens (Antwerpen), Jan Baptist Melchior Buysens (Antwerpen), Robert Dieudonné (Temse), Franciscus Nijs (1709-1778), broer van Philippus en Egidius Nijs (1755-1842), zoon van Franciscus.

De klokken

Op verzoek van Z. Exc. Mgr. Calewaert, bisschop van Gent, wijdde E.H. F. Vercruyssen, vicaris-generaal, op 5 september 1948, de drie nieuwe klokken:

- 🔔 Sint-Amelbergaklok 3.300 kg. met tekst:
Amelberga. Ik draag de naam van de klok, door de vijand geroofd in 't jaar 1943. Ik ben gegoten en gewijd in 't jaar 1948 opdat ik in de kerk van O. L. Vrouw van Temsche, de lof van God zou verkondigen.
- 🔔 O. L. Vrouwklok 2001 kg. met tekst:
Maria is mijn naam, tot meerdere eer van God werd ik, na heiligschennende vernietiging, door milde giften der Temschenaren, gegoten en gewijd ten jare 1948.
- 🔔 Sint-Petrusklok 845 kg. met tekst:
Sint-Pieter. Geschonken ter ere van het Luisterrijk Hoofd der Apostelen, door Maria Ludovica Van Raemdonck, ten jare 1948.

De Onze-Lieve-Vrouwekerk werd op 26 december 1912 dekenale kerk en dit tot 14 augustus 2016 met de oprichting van 10 nieuwe dekenaten op 15 augustus 2016.

De huidige ruime driebeukige hallenkerk met dubbele kruisbeuk en vieringtoren werd op 28 december 1936 beschermd als monument (koor, zijkapel-zuid, gevels van de kruisbeuk en toren). Op 3 februari 1983 werd zij in haar geheel beschermd als monument.

De Gilde en de Kapellen van Sint-Amelberga

De Sint-Amelbergagilde is een godsdienstige vereniging die onder verschillende benamingen heeft bestaan en die, na een periode van verval, weer werd opgericht. Ze dankt haar ontstaan onder meer aan de "Vrije Compagnie van de H. Amelberga" in de 10de eeuw. In 1331 bestond in Temse een broederschap met dezelfde naam. De Gilde kende een bloeiend bestaan tot de Franse revolutie in de 18de eeuw. Haar inkomsten kwamen uit onroerende goederen (onder andere een stuk grond in de Akkerstraat aan de Gulden Wal (een Gildebeek)).

Pastoor Benediktus De Caluwé herstelde de Gilde wat op 19 juli 1861 werd bekrachtigd door paus Pius IX.

Het bestuur bestaat uit twaalf leden en de deken is de proost. De allereerste proost was onderpastoor Petrus De Roo. Momenteel zijn er 410 leden. De Gilde organiseert drie keer per jaar de "Weg-om": de zaterdag vóór Pinksteren, de tweede pinksterdag en de laatste zaterdag van september. Ze zorgt tevens voor het onderhoud en instandhouding van de negen kapellen die aan Sint-Amelberga zijn toegewijd en die zich bevinden langs de 22 km lange ommegang rond Temse.

De kapel op Cauwerburg

Deze plaats werd reeds vernoemd in 1300 wegens "de miraculeuze Amelbergaput". De huidige kapel dateert uit 1814 en is gebouwd in neoclassicistische stijl. Zie verder onder H. Hartkerk.

De kapel op de wijk Hoogkameren

Die kapel staat op de Sint-Niklase wijk Hoogkameren, op de hoek met de Hogen Heirweg. Tot in 1858 behoorde ze kerkelijk tot de parochie Temse. De eerste gemetselde kapel dateert van 1756 en was gebouwd ter ere van de H. Maagd Maria. Ze werd verwoest tijdens de Franse revolutie. In 1870 werd de huidige kapel gebouwd onder impuls van onderpastoor De Roo, naar het ontwerp van Jean-Baptist Bethune, medeoprichter van Sint-Lucas Gent. Ze is gebouwd in neogotische stijl, heeft een korte beuk van één travee, gevat tussen twee steunberen, heeft een driezijdig apsis en is voorafgegaan door een vierkante open portiek. Kapel en portiek hebben een afzonderlijk zadeldak, bedekt met leien. Het is een baksteengebouw met gebruik van witte natuursteen voor de inkomomlijsting, voor de schouderstukken en dekstenen. Ze staat op een gecementeerde plint. De kapel heeft een grondvlak van 4 x 3 m en een hoogte van 3,5 m. De portiek met overhoeks geplaatste steunberen heeft een grondvlak van 1,25 op 1,25 m.

De kapel op het "Kletterbos" of "de kapel van Phariel Andries"

Die kapel staat in de Brandstraat, vroeger grondgebied Temse maar sedert de fusie van 1 januari 1977 op grondgebied Sint-Niklaas. De eerste kapel, toegewijd aan O. L. Vrouw, dateerde van vóór 1639 maar werd in 1798 door Franse revolutionairen verwoest. Na de godsdienstvrede werd een staakkapelletje opgericht. In 1820 werd een nieuwe stenen kapel opgericht met een grondvlak van 1,25 x 3 m in neogotische stijl. In 1890 werd de kapel merkkelijk verhoogd. Aan het eind van Wereldoorlog II werd ze grondig verwoest door de bommen van een Engels vliegtuig dat geraakt was door Duits afweergeschut. Een nieuwe kapel werd opgericht in 1944. De vierkante platte grond bedraagt 3 m. Het gebouw heeft vier puntgevels en een dak, gevormd door de penetratie van twee zadeldaken, gedekt met kunstleien. Het metselwerk is aan de buiten- en binnenkant uitgevoerd in machinesteen. De dubbele rondbogige deur is verlicht met glas-in-lood. De wand achter het altaar met Amelbergabeeld is verlicht met drie rondbogige ramen.

De kapel op de Bank

Oorspronkelijk grondgebied Temse, nadien Haasdonk en sedert de fusie van 1 januari 1977 grondgebied van de stad Sint-Niklaas. De eerste stenen kapel werd in 1684 gebouwd door Maximiliaan Hauweel, pastoor van Haasdonk, ter ere van O. L. Vrouw ter Nood. Ze werd door Franse republikeinen afgebroken. Na de godsdienstvrede werd op de afbraak een staakkapel ter ere van O. L. Vrouw opgericht. Enkele jaren nadien werd een stenen kapel opgericht die tijdens de 1ste Wereldoorlog werd gesloopt door het Duitse leger. In 1922 werd een nieuwe kapel opgetrokken ter ere van de H. Amelberga. Deze eenvoudige kapel is opgetrokken in postneogotische stijl. Ze heeft een oppervlakte van 3 x 3,25 m. De inkomgevel is gestut door kleine steunberen. De schouderstukken en de dekstenen van de steunberen zijn in witte steen. De gebruikte baksteen is handvorm. Het scherpe zadeldak is gedekt met kunstleien. Deze kapel staat halfweg de Weg-om, waar de bedevaarders een rustpauze nemen. Ze wordt, samen met haar omgeving, voorbeeldig onderhouden door het stadsbestuur van Sint-Niklaas.

De kapel van de Luiseek of het "Maeskapelletje"

Deze kapel staat op de hoek van de Luiseekstraat en de Haagdam, op de scheiding van Temse, Haasdonk en Bazel. De eerste kapel werd in 1798 neergehaald door de Franse republikeinen. De 2de kapel werd gebouwd in 1814 door de familie Maes op de plaats van de eerste kapel. Tijdens Wereldoorlog I werden de kapel en de hoeve Maes afgebroken omdat ze te dicht stonden bij het Fort van Haasdonk. De 3de kapel werd op 26 maart 1922 ingewijd. Ze werd op 2de kerstdag 2006 omver gereden en totaal verwoest. De Sint-Amelbergagilde bouwde ze volledig opnieuw op volgens het oude model. Op 2de Sinksendag 2008 om 7 uur, werd ze ingewijd door Mgr. Luc Van Looy, bisschop van Gent.

Deze kapel werd herbouwd op 2 m achter de rooilijn op privédomein met herbruik van de machinale baksteen. De gesloten dubbele spitsbogige inkomdeur heeft een dubbele omlijsting in baksteen. Het geheel van de inkom is gevat in een spitsbogige nis. Het zadeldak is gedekt in kunstleien en beide zijgevels zijn verlicht door een klein spitsboograam. De kapel heeft een oppervlakte van 2 x 3 m.

De kapel van de Braemdam of het Braemskapelletje

Deze kapel op de kruising tussen de Braemdam en de Haagdam op grondgebied Bazel. De oorspronkelijke kapel dateert vermoedelijk van 1733 en werd in 1798 door Franse revolutionairen verwoest. Ze werd in het begin van de 19de eeuw heropgebouwd maar in 1914 door Belgische militairen afgebroken vanwege haar ligging tussen het Fort van Haasdonk en de redoute van Lauwershoek. De huidige kapel werd in 1921 in een laat neogotische stijl opgetrokken in rode baksteen en op een grondvlak van 2,5 x 3 m. Ze heeft een driezijdig koortje, alle hoeken zijn verstevigd door lisenen en de zijgevels zijn verlicht door een klein spitsboograam. De gesloten dubbele deur heeft een dubbele omlijsting en het geheel is gevat in een spitsbogige nis. Het scherpe zadeldak is gedekt met kunstleien. Vermoedelijk dankt zij de volksnaam aan landbouwer P.B. Braem die voor deze kapel een zeer eenvoudige calvarie sneed. De kapel is dringend aan restauratie toe. Ze zou op 7 november 1985 beschermd zijn als dorpsgezicht.

De kapel van de Bolderikstraat of de kapel van het botermelkhuis

De eerste kapel stond aan de overkant van de weg, dateerde vermoedelijk uit de 17de eeuw, overleefde de Franse revolutie maar was in zo slechte staat dat ze tijdelijk vervangen werd door een kapelletje van nauwelijks een vierkante meter groot.

De huidige kapel werd gebouwd in 1870 naar het ontwerp van Jean-Baptist Bethune, onder impuls van onderpastoor De Roo. Ze is gebouwd in neogotische stijl, heeft een korte beuk van één travee, gevat tussen twee steunberen. Ze wordt voorafgegaan door een rechthoekige portiek die steunt op twee bakstenen pilaren. De daken van de kapel zijn gedekt met kunstleien. De zijmuren zijn verlicht door twee kleine vensters. Het kleine koor heeft een trapeziumvorm. De brede plinten zijn uitgevoerd in baksteen. Voor de schouderstukken, de dekstenen en de omlijstingen van de portiek werd witte steen gebruikt. Het grondplan van de kapel bedraagt 3 x 4,5 m. Het Amelbergabeeld op het altaar is uit de 20ste eeuw. In de puntgevel van de portiek staat een O. L. Vrouwbeeld in een omlijste nis.

De kapel op de Oostberg aan de Vijfhuizen

Deze kapel staat in de wijk "de Zwarte Fles" genoemd naar de gelijknamige herberg die er stond tussen 1795 en 1845. Begonnen als een offerblok van de Sint-Amelbergagilde werd het na de Franse revolutie een staakkapelletje. In 1848 werd het "kapelletje van de Zwarte Fles" gebouwd dat in de 1ste Wereldoorlog door de Duitsers werd opgeblazen. In 1921 werd een nieuwe kapel gebouwd maar dicht bij het dorp op de kruising van de Oostberg en de Vijfhuizenstraat. Deze kapel heeft een grondvlak van 3 x 3 m en is opgericht in Art Decostijl: verticale lisenen en vierkante hanglisenen verfraaien het voorgevelmetselwerk. De rondboogdeur is overkapt met een klein zadeldak met sierlijke windveren. De zijgevels zijn verlicht door gekoppelde vensters. Het zadeldak is gedekt met kunstleien. Het eenvoudige Amelbergabeeld op een altaar en ornamentschilderijen op de binnenmuren op de binnenmuren verfraaien het interieur.

De kapel van O. L. Vrouw van Zeven Weeën

Deze kapel staat op de kruising van de Kasteeldreef, de Sint-Jorisstraat en de Fonteinstraat. De eerste stenen kapel werd verwoest tijdens de Franse revolutie. Na de godsdienstvrede, tot in 1870, hing er een houten kapelletje aan een boom. Deze kapel van 4 x 8 m werd gebouwd op grond van de familie Janssens de Varebeke naar het ontwerp van Jean-Baptist Bethune, medestichter van Sint-Lucas Gent. Bouwheer was onderpastoor De Roo die ze liet optrekken in 1870. De kapel werd toegewijd aan O. L. Vrouw van Zeven Weeën maar in de voorgevel van de portiek staat het beeldje van Sint-Amelberga in een zwaar omlijste nis. Deze bakstenen kapel staat op de rand van een beekje en bestaat uit een korte beuk van twee traveeën met een driezijdige apsis en wordt voorafgegaan door een vierkante open portiek. Portiek en kapel hebben een afzonderlijk zadeldak, gedekt met leien. Ze heeft een verdikte plint en verankerde gevels. Er werd gebruik gemaakt van witte natuursteen voor de omlijsting van de deur- en vensteropeningen, schouderstukken en dekstenen. De hoeken en de traveeën zijn sterk gemarkeerd door steunberen. De kapel heeft aan beide zijden drie gekleurde glasramen. Bij besluit van 18 september 1981 werd ze samen met de aanpalende hoeve beschermd als dorpsgezicht. Het is de laatste wegkapel van de Weg-om.

Bronnen

Demey, Anthony "Bouwen door de eeuwen heen in Vlaanderen", provincie Oost-Vlaanderen, arrondissement Sint-Niklaas, deel 7n (S-T), ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Rijksdienst voor Monumenten en Landschappen, Gent, 1981

De Kegel, Adrea; Demey, Anthony; Devos, Patrick en Robijns, Luc "Beschermd Monument Stads- en Dorpsgezichten en Landschappen in Oost-Vlaanderen, arrondissementen Dendermonde, Eeklo en Sint-Niklaas

Smet, Jerome gemeentearchivaris "Gemeentemuseum van Temse, jaarboek 1979"

3.1.3 Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

De kerk situeert zich centraal in de kern van gemeente op de Markt en in de onmiddellijke nabijheid van het Gemeentehuis en het Administratief Centrum De Zaat.

Gezien vanop de Scheldebrug beheerst ze samen met het gemeentehuis de skyline van Temse.

De kerk is goed bereikbaar voor lokale en externe bezoekers. Er is ruime parkeergelegenheid, (blauwe zone) in de korte omgeving en niet-betalend iets verderop (parking bib en AC De Zaat).

De kerk bevindt zich in een omgeving met gemengde functies (diensten, school, horeca, wonen, enz.) en met een grote passage van personen.

3.1.4 Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie

Erediensten

Zon- en feestdagen

Begravenissen (lichte daling t.o.v. vorig kerkenbeleidsplan)

Huwelijken (lichte daling t.o.v. vorig kerkenbeleidsplan)

Dooptraject: voorbereiding, vergadering met ouders, doopselcatechese, naamopgave, zalving en toediening H. Doopsel

Jaarlijkse Eerste H. Communie: Voorbereiding, vergadering met ouders en viering zelf

Jaarlijkse Plechtige H. Communie: Voorbereiding, vergadering met ouders, Vormselcatechese en viering zelf

Cultuur/Toerisme: openingsuren kerk (hiertoe hangt ook een bord aan de gevel van de kerk aan de Marktzijde)

Open kerk woensdagvoormiddag

Open kerk vrijdagvoormiddag

Open kerk op zondag in het toeristisch seizoen van half juni – half september

3.1.5 Toekomstvisie

Deze kerk is de parochiekerk en bijgevolg volledig bestemd voor de eredienst met inbegrip van occasioneel profaan gebruik (valorisatie).

Valorisatie en ruimer gebruik dan louter de eredienst:

Naast het toeristisch ontsluiten van de kerk voor bezoekers buiten de uren van de eredienst (zie supra) zal de kerk ook worden opengesteld voor occasioneel profaan gebruik.

Voorbeelden hierbij zijn (niet-limitatief)

Groepsbezoeken

Dienst Toerisme: vrij frequente gegidste bezoeken

Tentoonstellingen

Concerten

Openkerkendagen jaarlijks op een zaterdag en een zondag in juni

Open deur op zondagnamiddag van half juni tot half september

Voordrachten of conferentie

Schatten van Vlieg-zoektocht

Modaliteiten zoals bepaald door de Kerkraad:

Dit occasioneel profaan gebruik kan aan de bevolking kenbaar gemaakt worden en bij interesse dient een gemotiveerd en volledig uitgewerkt dossier overgemaakt te worden aan de voorzitter van de Kerkraad en dit 4 maanden voor het plaatsvinden van de activiteit. Bij elke projectaanvraag dient rekening gehouden te worden dat de gevraagde activiteit het respect en waardigheid behoudt van het gebedshuis waar erediensten plaatsvinden.

De Kerkraad zal in de eerstkomende Raadszitting een besluit, al dan niet met voorwaarden op basis van het ingediende dossier, nemen waartegen geen verder verhaal mogelijk is. Afwijkingen aan het ingediende dossier zullen apart worden beoordeeld.

3.2 Sint-Petrus kerk – Tielrode

3.2.1 Identificatie

Naam: Sint-Petruskerk

Geografische ligging: Sint-Jozefstraat zonder nummer, op hoek met Antwerpse Steenweg, 9140 Tielrode

Provincie: Oost-Vlaanderen

Plaats in kerkelijke structuur:

- ✠ Bisdom: Gent
- ✠ Dekenaat: Sint-Niklaas
- ✠ Parochie: Heilige Nicolaas van Myra

Eigenaar: Kerkfabriek Sint-Petrus Tielrode, Antwerpse Steenweg 7, 9140 Tielrode

Bescherming(en): Niet-beschermd, wel opgenomen in de Inventaris bouwkundig erfgoed.

Kadaster: Gemeente Temse, 4de afdeling, deelgemeente Tielrode, Sectie A, Nummer 777K

Oppervlakte: 1860 m²

Capaciteit stoelen: 423 plaatsen

3.2.2 Beschrijving

Cultuurhistorische waarde

Over het eerste kerkgebouw van Tielrode zijn weinig gegevens bekend. Naar alle waarschijnlijkheid werd dat bedehuis opgericht onder impuls van de abdij van Lobbes in Henegouwen, die hier in de middeleeuwen tiendenheffer was en die heel wat naburige kerken heeft gesticht. De parochie Tielrode wordt voor het eerst vermeld met een eigen kerk, in het bezit van de abdij van Lobbes in 868-869.

Het eerste bedehuis werd meermaals verbouwd. De oudste vermelding van de gotische kruiskerk dateert uit het jaar 1358. Latere vermeldingen betreffen plunderingen, herstellingen, uitbreidingen, herbouwingen, verbouwingen... Die oude kerk lag in het overstromingsgebied van de Durme en de Schelde. Het water veroorzaakte meermaals schade.

De behoefte aan een nieuwe kerk, die hogerop was gelegen omwille van het water en die het aangroeiende aantal parochianen op een comfortabele manier kon ontvangen, werd almaar groter bij de eeuwwisseling van de 19de naar de 20ste eeuw.

Na het overlijden van de pastoor op 1 oktober 1901, stelde Mgr. Antonius Stillemans, bisschop van Gent, op 28 oktober priester Adolf Roosens aan tot pastoor met de uitdrukkelijke opdracht de bouw van de nieuwe kerk voor te bereiden. Opdat het nieuwe kerkgebouw gespaard zou blijven van overstromingen, werd ervoor gekozen de oude kerk niet af te breken en te vervangen, maar om een nieuwe kerk te bouwen op een hogerop gelegen site, centraal in het

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken? Vraag het dan op bij de gemeente.

dorp. De oude kerk werd in 1911-1913 omgevormd tot kapel en heiligdom ter ere van Sint-Jozef, waarmee Tielrode een bedevaartsoord werd.

De nieuwe Sint-Petruskerk en huidige parochiekerk van Tielrode is een laat-neogotische driebeukige bakstenen kruiskerk met een westtoren en een polygonaal koor dat geflankeerd wordt door rechthoekige zijkoortjes van één travee. De sacristie en de berging sluiten aan de zuidkant aan bij het zijkoortje en het transept. Het gebouw werd in 1906 voltooid naar ontwerp van architect Hendrik Geirnaert (Gent) door aannemer De Martelaere (Kortrijk).

Het is een basilicaal bakstenen gebouw. Het gebouw en in het bijzonder de toren hebben een verticaliserende opbouw door de verjongende steunberen en de spitsboogvormige muuropeningen, waardoor de constructie erg licht oogt. In het interieur is het aandeel van blauwe hardsteen (Petit Granit) veel groter dan aan de buitenzijde van de kerk waar de natuursteen is verwerkt voor dorpels, druip- en dekljsten en vensterpanelen.

De westgevel bevat een spitsboogportaal en dito doksaalvenster. De benedenkerk telt vijf traveeën met boven de eerste noordtravee, een vierkante toren van vijf geledingen onder ingesnoerde naaldspits. Toren met slanke, dubbele hoeksteunberen, per geleiding verjongend. Verder een spitsbogig portaal als toegang tot de voormalige doopkapel, vensters, blindnissen en galmgaten; beëindigende spitsboogfries.

De zijbeuken zijn voorzien van markerende steunberen, drielichtvensters en bakstenen muizetandfries.

Het interieur is voorzien van hardstenen zuilen met achtzijdige sokkel en hogelkapiteel; zij dragen de spitsbogige scheibogen, welke op hun beurt de lichtbeuk dragen. De bakstenen kruisribgewelven zorgen voor afwisseling met de hardstenen ribben, speciale decoratiecrèpi in zachte aardkleuren en beschildering in het hoogkoor.

De neogotische glasramen in het koor van de kerk zijn van de hand van de Brugse kunstschilder-glazenier Julius Dobbelaere en dateren van 1908.

Voor de aankleding en de inrichting van de nieuwe kerk werden enkele goederen uit de oude kerk gebruikt. Toch is het grootste deel van het eikenhouten meubilair uitgewerkt in neogotische stijl met halfverheven beeldhouwwerk, naar ontwerp van architect Geirnaert en uitgevoerd door de Gentse beeldhouwer Eduard Van den Eynde.

Het te vermelden meubilair betreft: neogotische altaren, biechtstoelen, communiebank, koorbanken, lambrizing, preekstoel.

De twee portiekaltaren in classicerende barokstijl in de kruisbeuk zijn afkomstig van de voormalige parochiekerk. Ze bestaan uit zwarte en witte marmer en werden geschonken door de heren van Appelsvoorde, een voormalige heerlijkheid in Tielrode. De waardevolle altaren zijn toegewijd aan Onze-Lieve-Vrouw en aan Sint-Elooi. De respectievelijke beelden dateren uit de 17de eeuw.

De inwijding van de kerk geschiedde op 14 mei 1906 door Mgr. A. Stillemans, bisschop van Gent.

De kerk is een voorbeeld van late neogotiek, maar de Sint-Lucasneogotiek is nog duidelijk vertegenwoordigd. Het is een sobere kerk, zonder overbodige versieringen. De enige decoratie vloeit voort uit de constructie, het volumespel en de constructieve polychromie. Zowel binnen als buiten zorgt de afwisseling van twee streekgebonden materialen, rode baksteen en blauwe hardsteen, voor een fraai kleurspel. Dit zijn kenmerken van de ingenieursneogotiek. De invloed

van de Sint-Lucasneogotiek is te verklaren door dat de architect Hendrik Geirnaert les gaf aan de Sint-Lucasschool te Gent en in het bestuur zat van de Gilde van Sint-Lucas en Sint-Jozef.

De Sint-Petruskerk is een intact bewaard totaal kunstwerk: architectuur en toegepaste kunsten gaan hand in hand.

Het orgel werd overgebracht uit de oude kerk. Het dateert gedeeltelijk uit de tweede helft van de 18de eeuw en wordt toegewezen aan Jan Frans De Smet. Het werd in de 19de eeuw tweemaal getransformeerd, de eerste keer tussen 1866-1877 door de firma Wouters uit Mechelen en de tweede keer meer ingrijpend door Charles Anneessens-Meunier uit Geraardsbergen in 1888. Het werd in de periode 2008-2009 gerestaureerd door orgelmaker De Munck uit Sint-Niklaas.

De voornaamste bezittingen van de kerk (meubilair, beelden, edelsmeedwerk, textiel,...) zijn beschreven in de beschikbare inventaris van de kerkelijke goederen.

Op 23 mei 1933 brak er brand uit in de toren van de kerk, waardoor de torenspits vernield werd. Deze werd hersteld en is sindsdien aan de binnenzijde voorzien van een dragende stalen structuur. Het met natuurleien bedekte torendak werd in 1999 vernieuwd en het stalen binnenwerk van een roestwerende behandeling voorzien.

De 2 grootste klokken werden op 8 oktober 1943 gestolen door de Duitse bezetter. Zij werden in 1954 vervangen door 2 nieuwe exemplaren, gegoten door Sergeys te Leuven. De oudste klok werd niet meegenomen door de Duitsers. Zij dateert van 1698 en is afkomstig uit de oude kerk. In 2003 werd een nieuwe luidklok geplaatst, waardoor de kerk sindsdien over een harmonisch viergelui beschikt, hetgeen uniek is in de streek.

Een grote en algemene restauratiecampagne van de buitenzijde vond plaats in de periode 2002-2004.

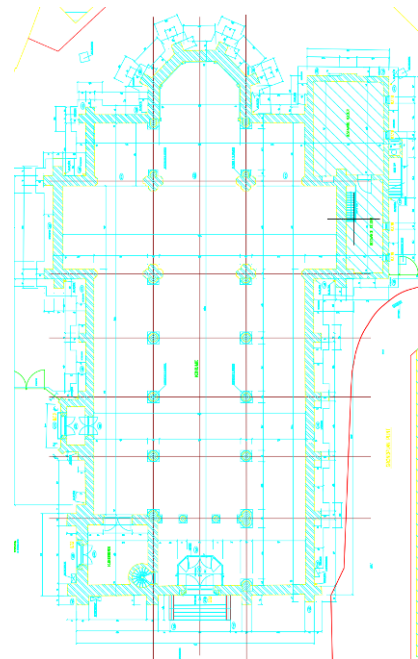
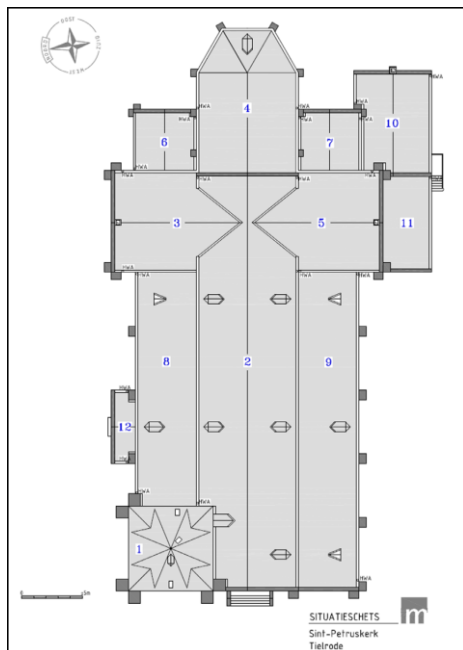
Bouwfysische toestand

Monumentenwacht is aangesteld en inspecteert om de 3 à 4 jaar het hele gebouw. Deze inspecties resulteren in een verslag met aanbevelingen voor onderhoud en herstel. Gezien de recente restauratie is het kerkgebouw structureel zeer goed in orde. Het laatste inspectieverslag vermeldt: "Het gebouw bevindt zich, met uitzondering van een aantal kleinere gebreken, algemeen in een goede staat van onderhoud." De kleinere gebreken zijn vooral zaken die zich situeren op het gebied van regulier onderhoud en schilder- en verniswerken van het buitenschrijnwerk.

De recente restauratie van het exterieur dateert van de periode 2002-2004. Toen werden grondige consoliderings- en restauratiewerken uitgevoerd, namelijk herstelling van gevels, daken en glasramen. Slechte delen van het baksteenmetselwerk werden hermetseled. De kapotte en verweerde stenen werden vervangen. De smeedijzeren gevelankers en gevel- en dakornamenten werden vernieuwd. De muurafdekkingen in blauwe hardsteen zijn gereinigd en herplaatst. De gevels zijn gereinigd onder hoge druk en hervoegd. Het dak met dakkapellen en luiken is volledig vernieuwd. Bovenop de gewelven is een loopbrug gerealiseerd en de zoldering werd voorzien van nieuwe verlichting, waardoor de toegankelijkheid optimaal is.

Het interieur dient nog een restauratie- en (schilderwerk)opfrissingsbeurt te krijgen met respect voor de decoratieve crépi en de muurschilderingen.

Architecturale mogelijkheden

Het kerkgebouw bestaat momenteel uit 1 grote doorlopende ruimte. Enkel de portalen, de rouwkapel, de sacristie, de berging en de kelder vormen afzonderlijke ruimten.

Gezien de neogotische stijl met sterk opgaande lijnen, de grote hoogte van het gewelf en glasramen, de verwarming d.m.v. een heteluchtblazer is compartimentering niet zonder zeer grote kosten mogelijk. De afzonderlijke verwarming van de sacristie is bvb. momenteel niet mogelijk zonder ook de rest van het kerkgebouw te verwarmen. Het wordt zeer moeilijk als aan de huidige binnenklimaat-eisen dient te worden voldaan.

De ligging van het kerkgebouw binnen de dorpskern en de relatief beperkte ruimte rond het gebouw die eveneens eigendom is van de kerkfabriek maken een eventuele uitbreiding quasi onmogelijk.

In de berging is een toilet aanwezig. De kerk beschikt momenteel niet over een keuken. De verwarming gebeurt d.m.v. warme lucht die op temperatuur gebracht wordt door een ketel op aardgas en dateert van 1996-1997.

De toegang van de kerk voor andersvaliden wordt mogelijk gemaakt langsheen de zijdeur via mobiele houten loopplatformen.

In de kerk zijn zeer waardevolle kerkmeubelen, een prachtig versierde eikenhouten lambrisering en eeuwenoude gebruiksvoorwerpen aanwezig.

Elke ingreep verstoort de opvatting van dit totaal kunstwerk en is architecturaal niet verantwoord.

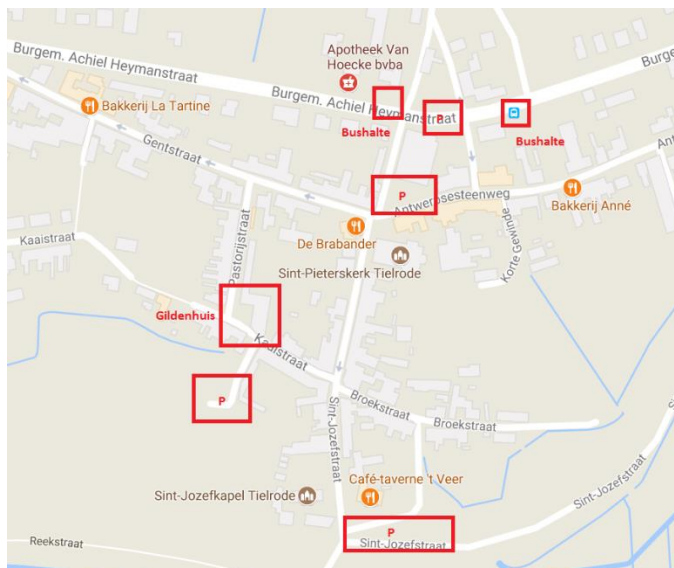
3.2.3 Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving

De parochiale Sint-Petruskerk staat aan de voet van het zuidelijk cuestafront en aan het begin van het valleigebied van Schelde en Durme.

Het kerkgebouw bevindt zich in het hart van de dorpskern. Met haar 47 m hoge toren beheerst zij het dorpsbeeld bij het binnen- en voorbijrijden. De toren wordt bij nacht verlicht. Op de toren bevindt zich aan 4 zijden een torenuurwerk. In de toren hangen 4 luidklokken welke samen een harmonisch viergelui vormen. Elke dag wordt nog steeds 3-maal het Angelus geluid. De kerkklokken geven kleur en klank aan het parochiale en het dorpsleven.

Zonder het kerkgebouw is het dorp niet meer dan een verzameling huizen.

Haltes van De Lijn bevinden zich op maximaal 150 m.

Parkeren kan op wandelafstand op de parkings van de sporthal, Burg. A. Heymanstraat, 't Veer, basisschool en in de omliggende straten. Aan de noordzijde van de kerk, naast het inkomportaal zijn fietsenrekken voorzien.

Op 200 m van de kerk bevindt zich het Gildenhuis: het parochiaal ontmoetingscentrum.

De Sint-Jozefkapel bevindt zich op 200 m en vormt samen met de Sint-Petruskerk een uniek duet voor al wie Tielrode bezoekt. Beide gebouwen typeren het dorpsuitzicht. Vanop de Schelde- en Durmeoevers krijgt men Tielrode direct in het vizier. De vele wandelaars en fietsers op de rivierdijken, gebruikers van het veer over de Durme houden even halt, komen een bezoek brengen aan het Heiligdom van Sint-Jozef, komen er bidden en ontsteken een kaars. Tielrode is gekend en geliefd ver buiten de grenzen van de eigen gemeente.

3.2.4 Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie

Het kerkgebouw is momenteel volledig bestemd voor de eredienst en is o.a. in gebruik voor zonen hoogdagvieringen, huwelijken en uitvaarten. De gebedsavonden nog in vorig kerkenbeleidsplan vermeld, gebeuren niet meer. De weekkapel is in feite een afzonderlijke kapel, namelijk de Sint-Jozefkapel, waar de weekdagvieringen en doopsels doorgaan.

Hierbij het gemiddeld aantal vieringen per jaar in de periode 2018-2024:

- ⛪ Zon- en hoogdagvieringen: 59
- ⛪ Weekdagvieringen: 50
- ⛪ Doopsels: 22
- ⛪ Huwelijken: 3
- ⛪ Uitvaarten: 16
- ⛪ Gebedsavond:n.v.t.

Het parochiaal kerkkoor nog vermeld in vorig kerkenbeleidsplan, is opgeheven.

Tielrode is een bedevaartsoord voor Sint-Jozef. Het Heiligdom is ondergebracht op de plaats van de oude kerk en het kerkhof. Het bestaat uit de Sint-Jozefkapel zelf en de zeven kleinere bedevaartkapellen met de vreugden en smarten van Sint-Jozef. Het Heiligdom is dagelijks geopend voor de gelovigen, bedevaarders, bezoekers en toevallige passanten. In de maand maart waarin de feestdag van de Heilige Jozef valt zijn er extra veel bezoekers. Het Heiligdom ontvangt bedevaarten van andere parochies en congregaties die er een eucharistie- of andere viering houden en daarna de ommeegang langs de zeven kapelletjes starten. De Vriendenkring van Sint-Jozef telt meer dan 300 leden en werft tot ver buiten Tielrode.

Hetzelfde geldt voor de Confrérie van Sint-Elooi. Met aangenomen stichtingsjaar 1732 is zij al eeuwenlang in Tielrode actief. Als belangrijkste gebeurtenis is de jaarlijkse paardenommeegang doorheen het dorp te vermelden op de 1ste zondag van juli t.g.v. de kermis. Na de ommeegang worden de paarden gezegend en wordt de relikwie van Sint-Elooi vereerd. De relieken worden bewaard in de Sint-Petruskerk. Zij bezit ook twee beelden van deze heilige bisschop. Na de zegening vindt er bij goed weer een openluchtviering plaats, bij slecht weer gaat deze viering in de kerk door. De Confrérie is aangesloten bij Eureloy en is dus verbonden met verschillende gelijkaardige Europese broederschappen, waarvan er telkens een aantal naar Tielrode afzakken voor de vieringen. Daarmee staat Tielrode ook internationaal op de kaart. De zondag aansluitend

op de gedenkdag van Sint-Elooi op 1 december, is er in de kerk te Tielrode een jaarlijks weerkerende eucharistieviering met het uitvoeren van historisch geïnspireerde hamerslagen op een groot ijzeren aanbeeld tijdens de belangrijke momenten van de Consecratie en mede opgeluisterd door een professionele zangeres. Deze viering wordt ook bijgewoond door leden van gelijkaardige Belgische en Europese broederschappen.

Qua niet-religieuze activiteiten is het jaarlijks nieuwjaarsconcert van de K.K. Harmonie Sint-Cecilia te noteren. Om de paar jaar is er een kerstconcert of een orgelconcert. Tentoonstellingen van de kunstschaten hebben ook al in de kerk plaatsgevonden. De niet-religieuze activiteiten moeten passen in een kerkgebouw en verenigbaar zijn met de huidige functie als hoofdgebouw voor de eredienst.

Wij hebben geen weet van interesse van socio-culturele verenigingen om de kerk te gebruiken. De meeste activiteiten van de verenigingen gaan door in het Gildenhuis.

Bronnen

Agentschap Onroerend Erfgoed 2016: Parochiekerk Sint-Pieters [online],
<https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/15797>

100 jaar Sint-Petruskerk, Tielrode, 2006, Jean Tacquaert en Livia Snauwaert

Dekenaat Temse 100 jaar groeien in geloof, 2013

Bouwkundig rapport inspectie, 40132/2012/B, Tielrode Sint-Petruskerk, Monumentenwacht Oost-Vlaanderen vzw

Inventaris van de kerkelijke meubilaire goederen, 2004

Parochiale registers

250 jaar Confrérie van Sint-Elooi te Tielrode, Volksdevotie tot Sint-Elooi in Oost-Vlaanderen, 1982, Robert Ruys

Historiek Confrérie St. Elooi Tielrode vzw, 2014

<https://images.google.com>

<https://www.google.be/maps>

3.2.5 Toekomstvisie

Onderbouwde visie op het toekomstig gebruik en de toekomstige functie

Deelgemeente (en wijk)	Kerk	Toekomstvisie
Tielrode	Sint-Petruskerk	Ondubbelzinnig gebruik eredienst met valorisatie

Gezien het aanwezige christelijke leven, het dorpskarakter, de grote cultuurhistorische en architecturale waarde, de zeer goede bouwfysische toestand, het culturele erfgoed met het Heiligdom van Sint-Jozef en de Confrérie van Sint-Elooi is het aangewezen dat het kerkgebouw ondubbelzinnig voor de eredienst blijft voorbehouden. Evenwel kan het kerkgebouw gevaloriseerd worden op voorwaarde dat de activiteiten verenigbaar zijn met de religieuze aard van het gebouw en met het christelijk geloof. Wij denken hierbij aan (orgel)concerten, tentoonstellingen, culturele activiteiten, rondleidingen of vrij bezoek,... Hierbij dienen goede afspraken gemaakt te worden omtrent gebruiksvergoeding, opruim- en schoonmaakwerken die eventueel in de vorm van een contract kunnen gegoten worden.

Plan van aanpak hoe de toekomstige invullingen zullen worden onderzocht

Een toekomstige andere invulling dan de eredienst is momenteel niet aan de orde. Indien nodig, zal er ten gepaste tijde actie ondernomen worden om in deze materie gespecialiseerde bureaus onder de arm te nemen die ons zullen begeleiden bij het zoeken naar oplossingen die verenigbaar zijn met de randvoorwaarden. Daarbij zal ook het advies van de verschillende betrokken instanties ingewonnen worden.

3.3 Heilig Hart kerk – Cauwerburg

3.3.1 Identificatie

Naam: Heilig Hart kerk

Geografische ligging:

- 🏠 Adres: Heilig Hartplein 1, 9140 Temse
- 🏠 Provincie: Oost-Vlaanderen
- 🏠 Kadastrale gegevens: Temse, 1^e afdeling, sectie B/1013/00H000

Eigenaar: Kerkfabriek Heilig Hart Temse (OR BE0211.369.037)

Bescherming van het gebouw: Niet beschermd gebouw

Plaats in de kerkelijke structuur:

- 🏠 Bisdom: Gent
- 🏠 Dekenaat: Sint-Niklaas
- 🏠 Parochie: Heilige Nikolaas van Myra – Sint-Niklaas

3.3.2 Beschrijving

Cultuurhistorische waarde

De Heilig Hartkerk is de jongste kerk in de gemeente Temse. De eerste steenlegging gebeurde op 28 november 1970, na een voorstudie van 6 jaar. De architect van de kerk was Eugène De Witte uit Wetteren. Het interieur is ontworpen door ingenieur-architect Marc De Nil uit Bazel. De inwijding van de kerk gebeurde op 7 april 1973 door Mgr. Van Peteghem.

De niet beglaasde wanden van de kerk zijn uitgevoerd in donkere lederkleurige gevelsteen. De kerkvloer en deze van de weekkapel bestaat uit mangaankleurige grèstegels (keramiek). De stoelen staan op een lattenparket. Het verhoogde altaarpodium is bekleed met marmer.

Het meubilair van de kerk en de weekkapel zijn een ontwerp van en werd uitgevoerd door het Brugse kunstelier Slabbinck:

- 🏠 het blokvormig houten hoofdaltaar met een voorpaneel met florale motieven
- 🏠 het tabernakel met een voorpaneel met gestileerde handen en dito hostie
- 🏠 het tafelvormig houten altaar van de weekkapel met het bijhorend asymmetrisch wandkruisbeeld
- 🏠 drie ingebouwde moderne biechtstoelen waarvan twee in de kerk en één in de weekkapel
- 🏠 twee houten doopvonten: één houten met koperen schaal en deksel in de weekkapel, één houten met kuip en deksel in inox.

De beelden

Het O. L. Vrouwbeeld en het beeld van de H. Amelberga zijn uitgevoerd in onbeschilderde witte plaaster

Een moderne voorstelling van O. L. Vrouw van Bijstand met engel is uitgevoerd in een gebronzeeerde metalen plaat en bevindt zich achter het altaar van de weekkapel

De schilderijen

De graflegging van Christus van de Temse kunst schilder Tony Van Os hangt aan de noordwand van de kerk.

De doornenkroning van Christus van de Temse kunst schilder Jos Hoste hangt in de weekkapel.

De kandelaars

De kandelaars bij de altaren en het tabernakel zijn modern machinaal van vormgeving; deze van het hoofdaltaar zijn aan de bovenzijde lelievormig en hebben een geribde centrale knoop.

In maart 1995 werden zes verniste koperen kandelaars aangekocht voor de rouwdiensten en één neobarokke paaskandelaar.

Edelsmeedwerk

Eén verguld bronzen neogotische torenmonstrans en één verguld koperen stralenmonstrans.

De kerk beschikt over vier kelken waarvan twee eigendom zijn van de kerkfabriek.

Eén grote en één kleine ciborie uit 1938 zijn afkomstig uit de noodkerk.

De glasramen

De gekleurde glas-in-loodramen zijn een ontwerp van glazeniersatelier Meersman van Aalst:

- het grote glasraam aan de oostkant, achter het hoofdaltaar en over de ganse kerkruimte stelt in een surrealistische vormgeving de verrijzenis van Christus voor
- het glas-in-loodraam in de westgevel boven de hoofd inkom stelt eveneens in een surrealistische vorming het laatste oordeel voor.

De klokken

In de betonnen toren hangen twee klokken: één van 540 kg en een veel kleinere.

Architecturale mogelijkheden

De H. Hartkerk is een moderne, vrij lage T-vormige, naar het oosten gerichte zaalkerk, bestaande uit vijf traveeën en een zichtbare skeletconstructie met naar het oosten en het westen volledige glaswanden binnen een aluminium schrijnwerk. In het midden van de westwand bevindt zich de hoofdingang, gevormd door een uitstulpende windvang met bijhorende lange luifel op stalen buisprofielen.

De toegang tot de linker- en rechtervleugel van de kerk wordt verzekerd door de in de westwand ingebouwde windvangen. Aan de noordkant sluit een lagere massiefbouw aan, bestaande uit de weekkapel, sacristieën, berging, sanitair blok en de toegang tot de weekkapel. Aan de westkant van de massiefbouw werd een U-vormige betonnen toren met geïncorporeerde centrale verwarmingsschouw licht ingebouwd. Deze toren heeft een oppervlakte van 2,6 x 2,6 meter en een hoogte van 15,65 meter.

Het platte dak van de kerk rust op zes gelamelleerde ruimteliggers die buiten het gebouw gedragen worden door twaalf uit twee stalen U-liggers samengestelde kolommen. Volgens sommige geruchten zouden deze twaalf steunen verwijzen naar de twaalf apostelen.

De kerkvloer bestaat uit vierkante grèstegels in mangaankleur. De stoelen staan op een licht verhoogde lattenparketvloer.

Het platte dak van de noordelijke massiefbouw bestaat uit een gewapende betonplaat en de onderliggende binnenruimten worden verlicht door negen lichtkoepels. Aan de oostkant van de zaalkerk wordt het koor en het daarbij aansluitende altaarpodium gemarkeerd door een vlakke, licht uitspringende en tot op halve hoogte reikende baksteenconstructie.

De kerk bestaat uit een zeer ruime middenzaal en uit een weekkapel. De kerk biedt een ruimtelijke sfeer door zijn vierkante en rechthoekige vormen. Rondom het altaar staan de stoelen opgesteld.

De kerk is volledig toegankelijk voor andersvaliden. Er zijn geen trappen om in of uit de kerk te gaan.

Door het type kerk, nl. zaalkerk heeft deze kerk een zeer ruime middenzaal die ook bruikbaar is voor andere doeleinden zoals o.a. concerten.

Bouwfysische toestand

De grote glas-in-lood oppervlakken, geklemd tussen aluminiumprofielen aan de oost- en westkant van de kerk zijn onder de atmosferische druk en de te kleine loodprofielen onderhevig aan doorbuigingen. Om deze glas-in-loodramen naar de toekomst toe op een goede manier te kunnen behouden, zal een grondige renovatie hiervan nodig zijn. Deze renovatie kan dan gepaard gaan met het toevoegen van voorzetramen om een isolerende schil toe te voegen.

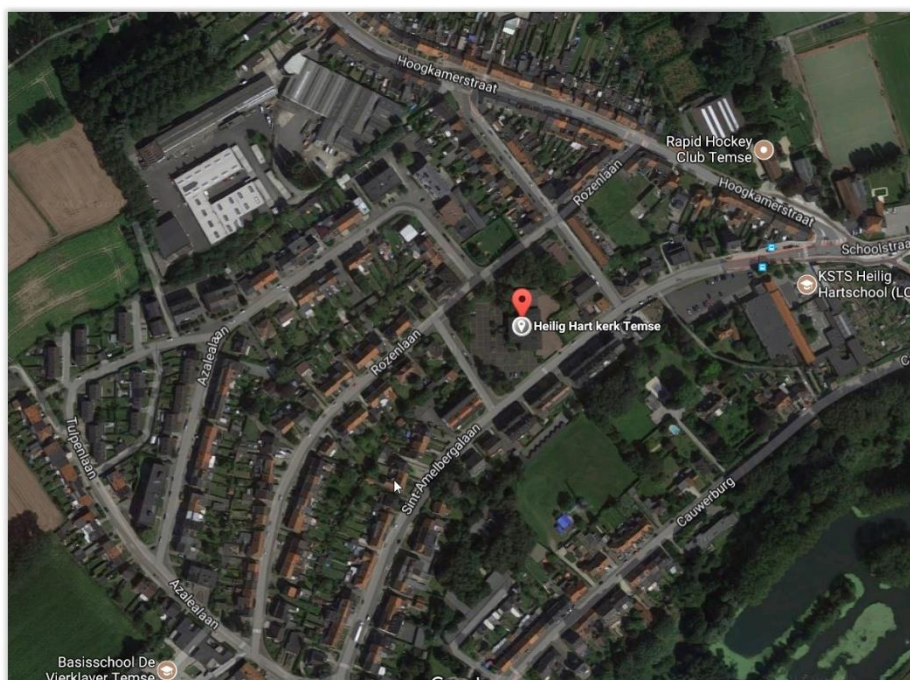
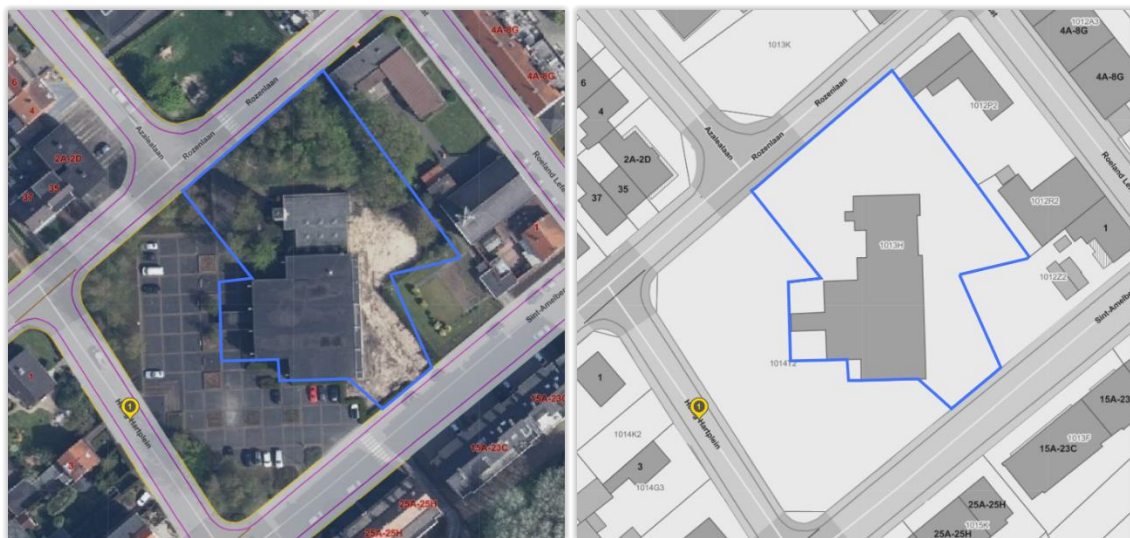
De elektrische installatie heeft nood aan een grondige renovatie en een moet conform de nieuwe wetgeving in orde worden gebracht. De afgelopen jaren is de verlichting in de kerk vernieuwd en is nu energiezuinige ledverlichting aanwezig.

De verwarmingsinstallatie op mazout is tot op de draad versleten. Uitlaatgassen komen terecht in de luchtkanalen, waardoor het niet meer veilig is de verwarmingsinstallatie in de kerk aan te zetten. De verwarming voor de weekkapel werkt wel nog.

De dakbedekking van de kerk is ook toe aan renovatie. De roffingbedekking vertoont grote luchtballen en is op sommige plaatsen gescheurd. Hierdoor is er bij hevige regenval soms watersijpeling door het plafond in de kerk.

3.3.3 Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving

Het gebouw is gelegen midden de wijk Cauwerburg in Temse. De kerk vormt als het ware het middelpunt van deze dichtbevolkte woonwijk. De huizen rondom de kerk zijn voornamelijk eengezinswoningen en kleine appartementsgebouwen. Volgens het Bijzonder Plan van Aanleg "ter Cauwerburg", goedgekeurd bij Koninklijk Besluit van 9 mei 1960 staat de kerk eveneens in een zone voor openbaar nut.

In de nabijheid van de kerk zijn volgende parochiale voorzieningen aanwezig:

- ⚪ Het pastoraal centrum: een ontmoetingszaal voor ca. 200 personen.
- ⚪ Het Rozenhof: een ontmoetingszaal voor ca. 80 personen.
- ⚪ De Pastorij: toekomstige woonst voor E.H. Jef Vandergucht, pastoor–in de parochie Heilige Nicolaas van Myra.
- ⚪ Het parochiesecretariaat: deze ruimte, die onderdeel is van de pastorij, is ingericht als parochiesecretariaat voor Temse.

Alle parochiale voorzieningen zijn actief in gebruik door het lokale verenigings- en parochiale leven. Ook individuele gebruikers maken hiervan zeer veel gebruik.

Rondom de kerk ligt een ruime parking (ca. 40 wagens). In de ruime omgeving is er ook voldoende parkeerruimte beschikbaar. Op 300 m van de kerk is een stopplaats voor het openbaar vervoer.

3.3.4 Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie

De kerk heeft een capaciteit van 400 stoelen, de weekkapel 50 stoelen.

De afgelopen 5 jaar was er wekelijks nog een viering op vrijdagavond. Tijdens deze viering waren gemiddeld 30 à 50 deelnemers aanwezig. Door het pensioen van E.H. Raf De Loor en de opnemings van de parochie in het groter geheel van de parochie Heilige Nicolaas van Myra, is de weekviering weggefallen.

Jaarlijks vinden er een aantal concerten en tentoonstellingen plaats van lokale verenigingen of geïnteresseerden (o.a. kanttentoonstelling, concert Polyfoon, kerstconcert,...)

Post-Covid is het aantal begrafenissen zeer sterk teruggefallen.

In het nieuwe pastorale plan, zal de Heilig Hartkerk geen functie meer opnemen als gebouw voor de eredienst en moet er een herbestemming gekozen worden.

3.3.5 Toekomstvisie

Toekomstig gebruik

Pluspunten, knelpunten, aandachtspunten en mogelijkheden

- ⚪ Centrale ligging van de kerk.
- ⚪ Vlotte bereikbaarheid en goede parkeermogelijkheden.
- ⚪ Door het type van kerk (zaalkerk), kan het kerkgebouw zeer multifunctioneel worden gebruikt.

- ⌘ Alle parochiale voorzieningen liggen direct in de buurt van de kerk (binnen straal van 50 meter).
- ⌘ Gebouw heeft investeringen nodig om aan de huidige energienormen te voldoen.
- ⌘ Het dak en de isolatie van het dak moeten vernieuwd worden.
- ⌘ De verwarmingsinstallatie moet vervangen worden.
- ⌘ Glasramen zijn aan herstelling toe.
- ⌘ Gebouw is zeer goed toegankelijk voor andersvaliden.

Visie op toekomstig gebruik

Binnen het nieuwe pastoraal plan zal de kerk geen functie meer opnemen binnen de eredienst, en zal de kerk dus onttrokken worden aan de eredienst.

Het gebouw en de omgeving bieden zeer veel mogelijkheden om andere functies te voorzien.

Sinds enkele jaren zijn er contacten geweest met de Heilig Hartschool die nood hebben aan uitbreiding. De Kerkraad heeft zijn wens uitgesproken om de school als eerste partner te betrekken in het zoeken naar een herbestemming van de kerk en de omliggende gebouwen die eveneens in eigendom zijn van de kerkfabriek. De kerk is opgetrokken met gemeenschapsmiddelen en met schenkingen, het is dan ook de wens om deze terug te geven aan de gemeenschap.

De gesprekken met het schoolbestuur zullen opgestart worden om de toekomstige bestemming te bespreken en vorm te geven.

Er kan ook gekeken worden naar ruimere noden die vandaag leven in de gemeente. Dit kan de nood naar sportinfrastructuur zijn of de nood naar polyvalente ruimtes. Op deze manier maximaliseren we het dubbel gebruik van de beschikbare gebouwen.

3.4 Sint-Jozef kerk – Temse Velle

3.4.1 Identificatie

Adres: Velle 131, 9140 Temse

Eigenaar: Kerkfabriek Sint-Jozef

Kadaster: Kadastrale legger onderdeel van nummer 1126 sectie C

Oppervlakte volgens kadaster: 55 are 50 centiare

Bouwjaar/ periode: 1901-1902

Statuut binnen dekenale beleidsplan: behoud eredienstfunctie

3.4.2 Beschrijving

Cultuurhistorische waarde

Neogotisch kerkgebouw behorend tot de archeologische of ideologische strekking.

Het interieur met een symbolisch geladen polychromie en meubilair vertoont een zeer grote eenheid in stijl en betekenis.

De neogotische kerk werd ontworpen door Architect Frans Smet uit Temse.

Opgericht in de wijk Velle als eerste parochiekerk, naast de hoofdkerk van Temse.

De volledige binneninrichting werd gefinancierd door giften en omvat een waardevol en gedecoreerd interieur.

Bouwfysische toestand

De kerk werd in 2002 volledig gerenoveerd en opgekuist; het interieur van het gebouw is gezond.

Architecturale mogelijkheden

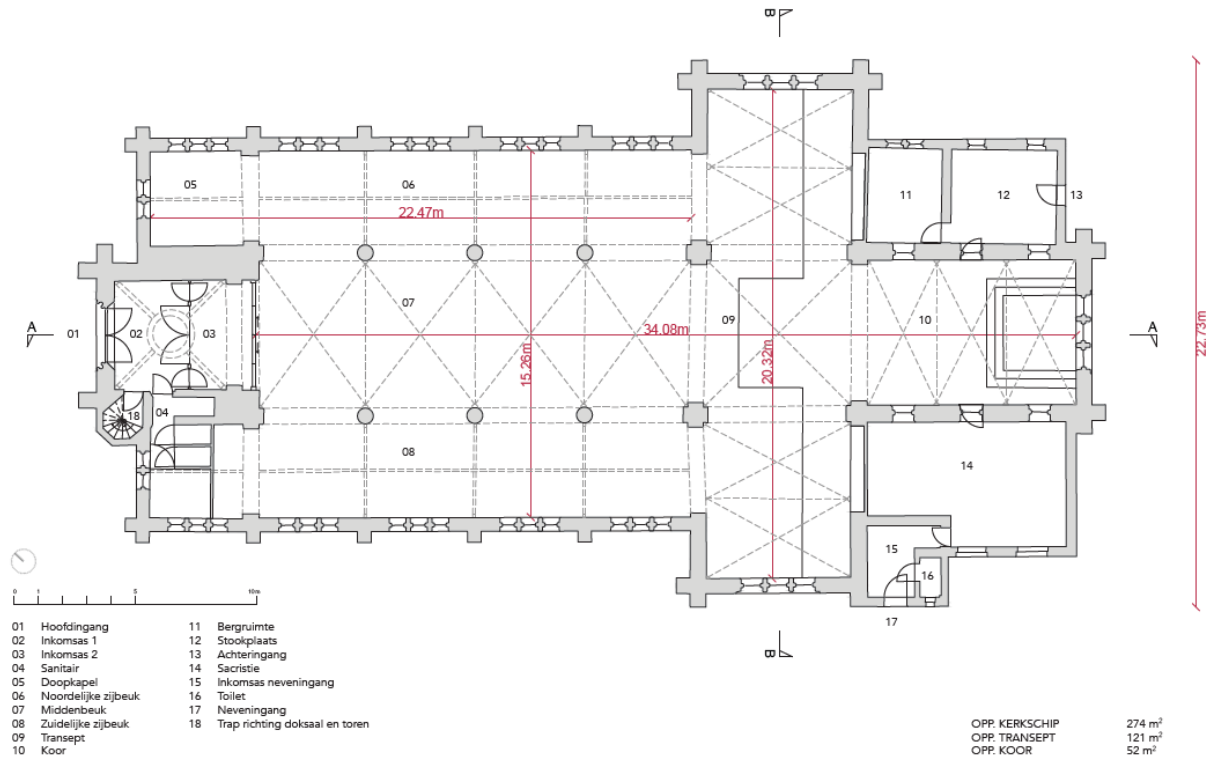
De parochiale Sint-Jozefkerk is een landelijke, laat-neogotische kruiskerk, in 1902 gebouwd naar het ontwerp van architect Frans Smet van Temse. Ze is oost georiënteerd met een grote zuidwaartse afwijking, dit ingevolge de oriëntatie van het gekregen bouwterrein. Het is een driebeukige basilicale kruiskerk met een vierkante voorgeveltoeren, een benedenkerk van vijf traveeën, rechthoekige transeptarmen van twee traveeën en een vlak gesloten koor van drie traveeën, geflankeerd door een rechthoekige sacristie (zuid) en een bergplaats (noord).

De kerkruimte moet maximaal gerespecteerd worden. Fundamentele ingrepen liggen hier niet voor de hand. Het spreekt voor zich dat eventuele uitbreiding, inrichting van het kerkgebouw

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken? Vraag het dan op bij de gemeente.

en/of uitbouw facilitaire ruimtes kleinschalig moet blijven en de globale architectuur van het kerkgebouw niet mag verstoren.

3.4.3 Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving

De kerk staat langs of op Velle en is eigendom van de kerkfabriek van de parochie, Velle 123 Temse. Volgens het gewestplan Sint-Niklaas-Lokeren, goedgekeurd bij Koninklijk Besluit van 7 november 1978, ligt ze in een gebied voor gemeenschapsvoorzieningen en openbare nutsvoorzieningen (6.2) en is ze omgeven, deels door woongebied (1.0) deels door agrarisch gebied (4.1). De kerk is gelegen in een open ruimte, met rondom een parkeerplaats voor een 30-tal voertuigen. Voor de kerk, straatzijde, zijn er woningen. Aan de rechterzijde bevinden zich de gebouwen van de plaatselijk school en de pastorij, die deels privé gebruikt wordt en deels in functie van de parochiewerking. Aan de linkerkzijde een ruime parking voor nogmaals een 60-tal voertuigen. De kerktoren is van veraf wel goed zichtbaar.

Schoolgebruik: 2 à 3 x jaar

- ✚ Dit omvat een optreden van de kleuters rond het kerstverhaal (voor ouders en grootouders).
- ✚ Optreden van het schoolkoor (voor medeleerlingen en grootouders).
- ✚ Prijsuitreiking van de rapporten met ouders.

Andere:

- ✚ Jaarlijkse lentehappening georganiseerd door dorpsbelang Velle.
- ✚ De jaarlijkse kerstmarkt georganiseerd door FERM.

3.4.5 Toekomstvisie

Visie op toekomstig gebruik

Knelpunten, mogelijkheden en aandachtspunten

Actieve parochie met een sterke en uitgebreide werking: sterke geloofsgemeenschap van de oude parochie

- ✚ Goede akoestiek
- ✚ Rustige omgeving
- ✚ Goed bereikbaar en behoorlijk aanbod aan parkeerplaatsen in de directe omgeving
- ✚ De kerk is goed onderhouden

Visie op het toekomstig gebruik:

- ✚ Behoud eredienstfunctie
- ✚ Maximaal behoud toegankelijkheid

De maximale ruimte van de ganse kerk blijft altijd behouden .

Verdere uitbouw cultuur- en gemeenschapsfunctie i.s.m. cultuurcentrum en lokale en bovenlokale partners kan besproken worden met respect en voorrang van de erediensten.

Elementen die nog verder dienen onderzocht te worden

- ✚ Evacuatie/ brandveiligheid
- ✚ Sanitair
- ✚ Technische voorzieningen kerkruimte
- ✚ Toegankelijkheid

Plan van aanpak voor realisatie van de toekomstige invulling

In september 2021 werd een haalbaarheids- en nevenbestemmingsstudie van de Sint-Jozefkerk te Velle afgerond. Het onderzoek kwam tot stand in opdracht van de gemeente Temse, in samenwerking met de kerkfabriek van Velle en onder begeleiding van het Projectbureau

Herbestemming Kerken. In verschillende scenario's werd onderzocht of de Sint-Jozefkerk kan worden nevenbestemd tot een polyvalente ruimte. Verder werd er gezocht naar een betere verankering van de kerk in het omliggende weefsel en enkele buurtgebonden functies. Deze studie blijft nuttig in functie van een toekomstige ruimtelijke herschikking van de verschillende functies op de site en de valorisatie (vb. concerten, tentoonstellingen, lezingen) en ander in de tijd beperkt gebruik van de Sint-Jozefkerk.

De kerk moet niet omgebouwd worden tot een professionele concertruimte.

Basisvoorzieningen dienen nagestreefd te worden.

Aanpassing van verwarming en verlichting.

3.5 Sint-Margaretha kerk – Elversele

3.5.1 Identificatie

Naam: Sint-Margarethakerk

Adres: Dorpstraat, z/n ELVERSELE, Oost Vlaanderen

Bisdom: Gent

Dekenaat: Sint-Niklaas

Parochie: Heilige Nicolaas van Myra

Eigenaar: Gemeente Temse

Aangeduid als beschermd monument Parochiekerk Sint-Margareta, sinds 20/07/1943, ID15707

Aangeduid als vastgesteld bouwkundig erfgoed Parochiekerk Sint-Margareta sinds 20/06/2023, ID 144566.

Typologie: Parochiekerk

Stijl: Romaans, gotiek

Datering: 15de eeuw, 16de eeuw, tweede kwart 19de eeuw, 20ste eeuw.

Betrokken personen:

- 🏛️ Van Garsse J. (ontwerper)
- 🏛️ Geirnaert, Hendrik (ontwerper)
- 🏛️ Bressers, Adrien (ontwerper)

3.5.2 Beschrijving

(bron: INVENTARIS ONROEREND ERFGOED 2025: *Parochiekerk Sint-Margareta*, <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/15707>)

Stemmig kruiskerkje, op een verhevenheid in het dorp gebouwd en omringd door het kerkhof; laatstgenoemde is aan de straatkant met een bakstenen muur afgesloten en aan de noordkant eveneens met een bakstenen muur; arduinen hekstijlen met siervaasbekroning, uit de tweede helft van de 18de eeuw. Arduinen gedenksteen in bakstenen pijler:

*Fr . A. De Brabander, burgm.
P.J. Wauman, J. Van Geem, schepenen,
J. Claus, gemeentesecretaris,
H. Geirnaert, bouwmeester,
Ch. Panis, pastor, 1894."*

In kern opklimmend tot de romaanse periode werd het in de 15de eeuw volledig in gotische stijl gewijzigd en voorzien van een vierkante westelijke toren. De middenbeuk bezat op dat ogenblik

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken? Vraag het dan op bij de gemeente.

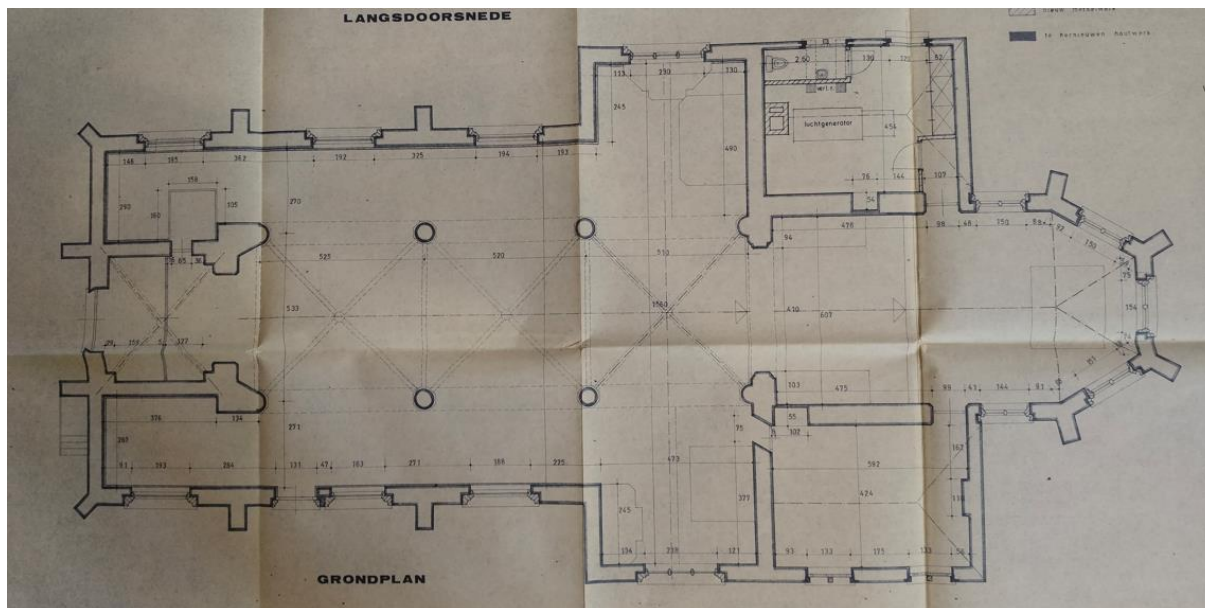
waarschijnlijk een ziende dakkap zodat de muurschildering met het Laatste Oordeel boven de triomfboog naar het koor, zichtbaar was (thans nog bewaard boven de gewelven). Koor vermoedelijk uit de 16de eeuw; transeptarmen en zijbeuken mogelijk iets jonger. De kerk had vrij veel te lijden tijdens de beeldenstorm van 1578 en werd hersteld van 1583 tot 1617. Het hoogkoor werd in 1621 voorzien van een houten gewelf, dat in 1639 vervangen door een stenen en in 1679, tijdens de overwelving van de middenbeuk, verhoogd werd. Ook de middenbeuk bezat voordien een houten tongewelf. In 1709 kregen de zijbeuken een houten afdekking. De torenspits werd in 1711 en nogmaals in 1756, na een blikseminslag heropgebouwd. In 1829 werden plannen tot het vergroten van de kerk opgemaakt door de stadsarchitect van Sint-Niklaas, J. Bresous. Deze werden echter nooit uitgevoerd "*bij gebrek van leven en medewerking van de leden van de Kerkfabriekraed*". Hetzelfde lot ondergingen de vergrotingsplannen van architect E. Serrure, opgemaakt in 1867.

Ondertussen waren in 1841 de twee sacristieën toegevoegd en was er in 1842 een nieuwe koorvloer gelegd. In 1872 onderging het interieur belangrijke wijzigingen: doksaal, doopvont, lambriseringen en kerkvloer werden vervangen door nieuwe. Onder leiding van architect Hendrik Geirnaert (Gent) onderging de kerk een grondige restauratie van 1891 tot 1899. Architect Adrien Bressers voerde onderhoudswerken uit in 1959 en 1969. In de periode tussen 1980 en begin jaren 1990 werd zowel buitenzijde als binnenzijde, interieur en technieken gerestaureerd onder leiding van architect J. Van Garsse (Elversele).

De plattegrond beschrijft een driebeukige kruiskerk met ingebouwde westelijke toren en polygonaal oostelijk koor, geflankeerd door rechthoekige sacristieën. Behalve de toren die uit gekantrechte zandsteen is opgetrokken, bestaat de gehele kerk uit baksteen (zijbeuken, transeptarmen en sacristieën op zandstenen sokkel).

Vierkante voorgeveltoren van vier geledingen, met hoeksteunberen en slanke, achzijdige ingesnoerde naaldspits. Eenvoudig korfbogig potaal onder waterlijstje; spitsbogig doksaalvenster met maaswerk boven een verankerde blinde geleding, de klokkenkamer met in elke zijde twee spitsbogige galmgaten onder waterlijsten die horizontaal met elkaar verbonden zijn. Rechts naast de torenvoet een bakstenen pui onder leien dakje. Pseudo-basilicale benedenkerk van drie traveeën gemarkeerd door steunberen en verlicht door spitsboogvensters. Korfbogig lijkdeurtje in de tweede zuidertravee. Rechthoekige transeptarmen. Koor van twee traveeën met driezijdige sluiting en gevat onder een zadeldak dat sinds 1894 hoger is dan dat van de middenbeuk. Eenvoudige calvarie tegen het vlakke kooreinde en grafstenen tegen de zuidelijke wand geplaatst. Interieur met spitse scheibogen rustend op slanke zuilen met koolbladkapiteel. Middenbeuk door stenen kruisribgewelven afgedekt, de zijbeuken door een schuine houten zoldering. Transeptarmen en koor; houten spitsbogig tongewelf.

Meubilair: uiterst karig meubilair, voornamelijk in neogotische stijl, behalve de preekstoel en de koorbanken uit de 18de eeuw in barokstijl.

Bouwfysische toestand

Een volledige buitenrenovatie aan kerk en toren werd uitgevoerd in de jaren 1980. De renovatie van het interieur met inbegrip van een volledig nieuwe verwarmings- en elektriciteitsinstallatie werd uitgevoerd in de jaren 1990.

Monumentenwacht is aangesteld voor regelmatige inspecties van het gebouw. Hierna worden de resultaten van de meest recente inspectie (april/mei 2022) weergegeven:

- Het gebouw is in goede toestand en wordt goed onderhouden. Enkele kleine zaken zoals snoeiwerk en toegankelijkheid dienen wel snel aangepakt te worden om de goede toestand te behouden.
- De dakbedekking zelf is in goede toestand. De torenluiken vragen echter wel op korte termijn een aanpak (er is risico dat de luiken naar beneden vallen).
- De goten en afvoeren zijn in goede toestand. Er is echter geen waterslot op de afvoerleiding aanwezig waardoor de afvoerbuizen versneld zullen ververen door de rioldampen.
- Algemeen zijn de gevels in goede toestand. Lokaal (schouderstuk en steunbeer) dreigen enkele stukken metselwerk en deksteen voor schade te zorgen.
- Enkele glas-in-lood ramen zijn eerder of nooit gerestaureerd, waardoor deze in een slechtere toestand verkeren.
- De afwerking en inrichting zijn in goede staat.
- De technische installaties zijn in goede staat, de bliksemafleiders zitten op vele plaatsen los.
- De site wordt goed onderhouden, maar enkele beeldbepalende elementen vragen op korte termijn een aanpak (klimop, vorstschade kerkhofmuur).

Aanvullende vaststellingen:

- Enkel houten ramen zijn in slechte staat.
- Regelmatig onderhoud/schoonmaken van dakgoten in noodzakelijk.
- Aansluitingen van dakbedekking moeten hersteld worden.

Kapel Onze-Lieve-Vrouw Zeven Weeën

Identificatie

Naam: Kapel Onze-Lieve-Vrouw Zeven Weeën
Adres: Pontweg (zonder nummer), 9140 Elversele
Eigenaar: Kerkfabriek Sint-Margriet Elversele

aangeduid als vastgesteld bouwkundig erfgoed [Kapel Onze-Lieve-Vrouw Zeven Weeën](#)

Deze vaststelling is geldig sinds 20-06-2023, ID 15726

aangeduid als beschermd stads- of dorpsgezicht, intrinsiek [Kapel Onze-Lieve-Vrouw Zeven Weeën met omgeving](#)

Deze bescherming is geldig sinds 01-08-1986, ID 15726

Datering: 13/07/1889 notariële akte van schenking van perceel grond met kapel door Emmanuel Laureys en echtgenote Joanna Catharina Puylaert aan de kerkfabriek van Elversele.

Historiek: Naar aanleiding van het honderdjarig bestaan van de kapel werd in 1989 door Johan Verberckmoes en Willy De Westelinck een publicatie over de geschiedenis van deze kapel gemaakt.

**We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.**

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

Beschrijving

(BRON: INVENTARIS ONROEREND ERFGOED 2025: *Kapel Onze-Lieve-Vrouw Zeven Weeën* [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/15726>)

Ruime neogotische bakstenen kapel met rechthoekig éénbeukig schip van drie traveeën en smaller koor van één travee met links een kleine sacristie. Zadeldaken (leien) met achtkantig dakruitertje. Travee en voorgevel gemarkeerd door spitsbogige nissen met lancetvensters. Zijgevels beëindigd op baksteenfries. In de buitenmuur van de apsis, arduinen gedenksteen: "1889 Edm. De Block Pastor". In het rijk beboomd parkje (linden, naaldbomen, kreupelhout), zeven statiekapelletjes in dezelfde stijl. In 1900 werd in het kapelhof een Mariagrot opgericht. Er werd ook een Mariabeeld geplaatst. Ter gelegenheid van het honderdjarig bestaan van de kapel in 1989, werd de kapelhof verfraaid met een Madonna-met-Kind-beeld van Maarten Miechielssens. Sinds 1955 staat de kapel in het teken van Onze-Lieve-Vrouw van de Weg: elk jaar vond in de meimaand een autowijding (ook van fietsen en motorfietsen) en een ommegang langs de statiekapelletjes plaats.

Bouwfysische toestand

Monumentenwacht is aangesteld voor regelmatige inspecties van het hoofdgebouw, de statiekapelletjes en de grot. Hierna worden de resultaten van de meest recente inspectie (april 2023) weergegeven:

Grote kapel is in matige staat, vooral daken, dakruiter en dakwaterafvoer zijn toe aan vernieuwing en/of grondig herstel. Het metselwerk bovenaan de topgevels is beschadigd als gevolg van roest-expansie van de ingewerkte ijzeren staven en door verwerking als gevolg van vocht en vorst. Het interieur bevindt zich algemeen in goede staat. De glas-in-lood ramen vertonen enkele gebreken.

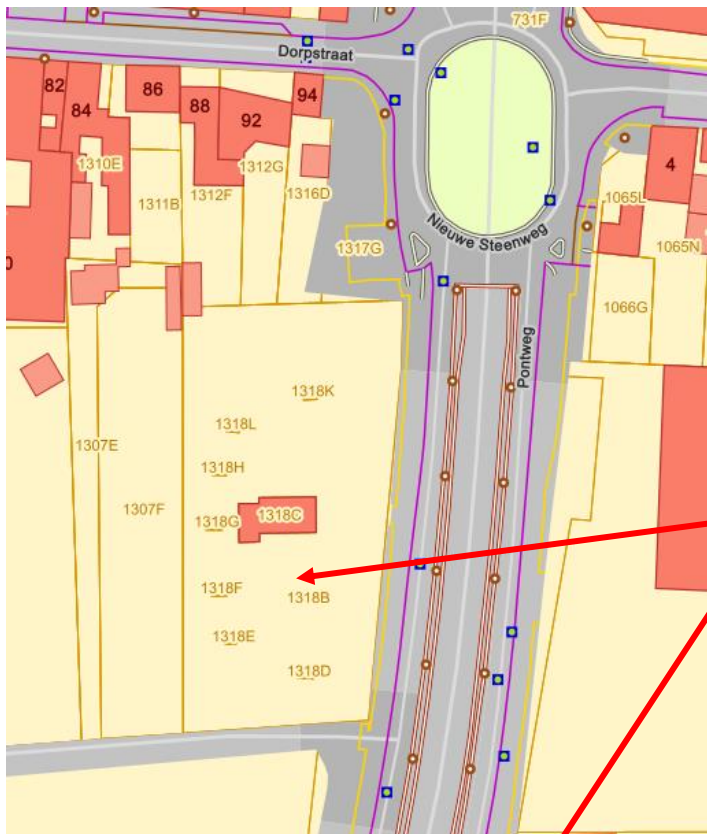
De statiekapelletjes bevinden zich algemeen in redelijke staat, de dakbedekking is verouderd en er zijn een aantal lekken.

De Mariagrot is niet meer volledig intact, regelmatig onderhoud is vereist om overwoekering door klimop te vermijden.

Omgeving: zuidelijke en noordelijke omheining (bakstenen kolommen en smeedijzeren hekwerk) werden de voorbije jaren grondig gerestaureerd (door Erfgoed gesubsidieerde dossiers). De toegangspoort is in goede staat.

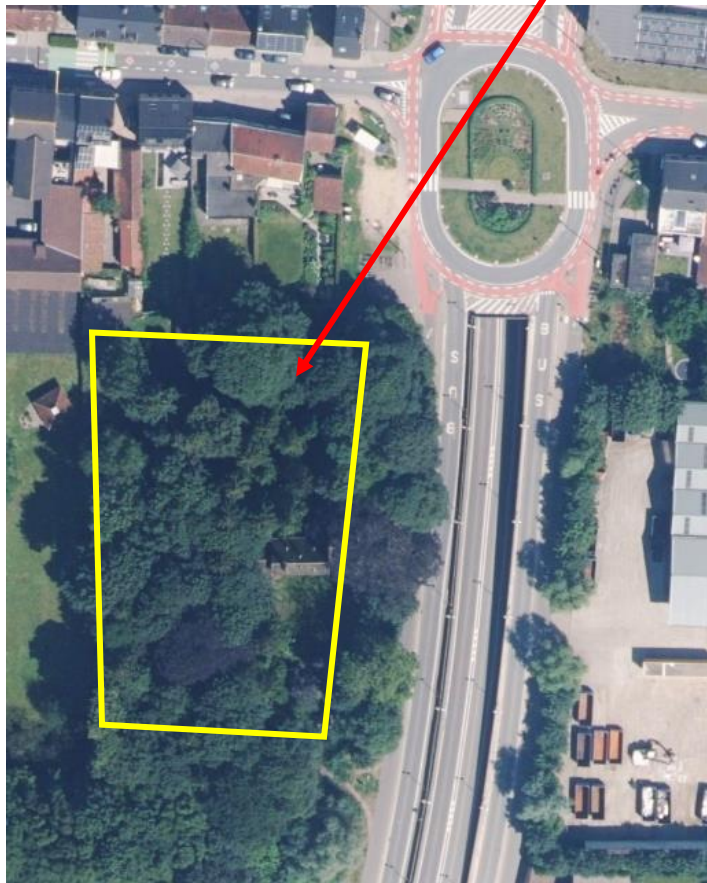
Eind 2023 werden door een gespecialiseerd aannemer enkele dringende herstellingen aan de daken van grote en kleine kapelletjes uitgevoerd en tegelijkertijd werd de dakruiter grondig onderzocht om een plan voor herstel/restauratie te kunnen opmaken.

Situering

Kapel Onze-Lieve-Vrouw

Zeven Weeën

Actueel gebruik

De kapel is dagelijks geopend en vrij toegankelijk (het dagelijks openen en sluiten van kapel en tuin gebeurt door Elverseelse vrijwilligers). Bezoekers hebben de mogelijkheid een kaarsje te branden en een vrije gift achter te laten.

Jaarlijks is er in maand mei één (of meerdere) dienst gevolgd door een zegening van voertuigen.

3.5.3 Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving

Situering

We tonen de originele afbeelding
hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan
met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

De kerk bevindt zich in de dorpskern en is tevens een beschermd dorpsgezicht samen met de kapelhof welke zich op de Pontweg bevindt op enkele honderden meters afstand. De Priester Poppe basisschool bevindt zich op wandelafstand.

De kerktoren heeft een verlicht torenuurwerk en het ganse gebouw is 's avonds verlicht.

De kerk is gelegen in de Dorpstraat en tegenover de Hof ter Elstlaan waar beperkte parkeermogelijkheden zijn.

Het kerkhof ligt op een honderdtal meter ten noorden van de kerk.

3.5.4 Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie

Actueel gebruik

Sedert november 2016 zijn er geen regelmatige erediensten meer.

Er zijn nog een aantal begrafenissen of huwelijken, maar ook dit aantal daalt jaarlijks.

De voorbije jaren waren er een beperkt aantal andere activiteiten in de kerk: optredens, tentoonstellingen, lezingen, ...

De voorbije 3 jaar is het dorpsfeest (Feria Elversele) met groot succes georganiseerd in de kerktuin en tijdens dit feestweekend wordt de kerk ook gebruikt voor een tentoonstelling/lezing, maar ook voor een aantal praktische zaken voor de organisatoren. Het is de bedoeling om dit feest de volgende jaren te blijven organiseren op deze locatie.

In de toren is sinds 2006 een kerkuilenbak aanwezig, een initiatief van de kerkuilwerkgroep (onderdeel van Vogelbescherming Vlaanderen vzw). De kerktoren blijkt een zeer goeie locatie voor een dergelijke uilenbak te zijn, er zijn in deze periode vaak kerkuilen aanwezig en er werden

al heel wat jonge vogels geringd. Deze uilenbak kan de volgende jaren ook aanwezig blijven in de toren.

3.5.5 Toekomstvisie

We gaan ervan uit dat de kerk niet meer zal gebruikt worden voor erediensten en dat de procedure voor ontwijding op korte termijn zal opgestart worden.

Vervolgens is het de keuze van de eigenaar van het gebouw hoe de toekomst van het gebouw zal ingevuld worden.

De sporadische activiteiten zoals tentoonstellingen, concerten of lezingen zullen blijven plaats vinden. Op basis van de reacties van de organisatoren en bezoekers over het 'stemmige kerkje' lijkt het realistisch om meer van deze activiteiten te laten plaats vinden, maar dan moet deze locatie actief gepromoot worden en dan volgen er ook uitgebreidere conciërgetaken die moeten opgenomen worden.

Ook de jaarlijkse Feria (eind augustus, begin september) zullen kerk en kerktuin als locatie blijven gebruiken.

De kerktoren kan gebruikt worden als locatie voor zendapparatuur voor telecom providers. Er loopt reeds een concreet dossier van Telenet. Dit ligt ter goedkeuring bij het gemeentebestuur. Een dergelijke overeenkomst zorgt niet alleen voor inkomsten, maar zij nemen ook een aantal verbeteringswerken (toegangsbeheer en sleutelplan voor alle deuren, inbraak- en branddetectie, ...) ten laste.

Om het gebouw te gebruiken voor andere activiteiten, zoals workshops, repetitie van muziek of toneelverenigingen, vergaderingen van lokale verenigingen,... lijkt het ons noodzakelijk dat de kerk uitgerust wordt met sanitair, kitchenette, extra elektrische voorzieningen (stopcontacten, betere verlichting,...) en aangepast meubilair (tafels, stoelen,...) ter beschikking heeft. Het is ook weinig duurzaam en economisch verantwoord om het hele gebouw een volledig dag voor te verwarmen om 's avonds de deelnemers een aangename vergaderruimte aan te bieden. Om hier een verantwoorde oplossing te bieden, zijn grotere investeringen noodzakelijk, bijvoorbeeld het bouwen van een 'box-in-box' constructie. De kerk heeft 3 toegangen, dit biedt wel mogelijkheden voor een flexibel gebruik.

Het kerkgebouw met zijn kerktuin en met de centrale ligging in het dorp behoudt een grote waarde om een rol in het gemeenschapsleven van Elversele te blijven spelen.

3.6 Christus Koning kerk – Hollebeek

3.6.1 Identificatie

Adres: Prinsenlaan 2 9140 Temse

Eigenaar: Kerkfabriek Christus Koning

Kadaster: 1071 p – 1071 v

Bouwjaar: Eerste steen: 1961

Bescherming: Nihil

Statuut binnen dekenaal / pastoraal plan: uitdovend karakter, vanaf het jaar 2025 niet meer in gebruik voor erediensten.

3.6.2 Beschrijving

Cultuurhistorische waarde

Geomorfologisch staat deze kerk op het zuidelijk paracuestafront van het Waasland. Ze staat bovendien op een ongeveer 15 meter hoge zandleemrug die de stroomgebieden van de Vrouwenhofbeek en de Hollebeek scheidt.

De typologie

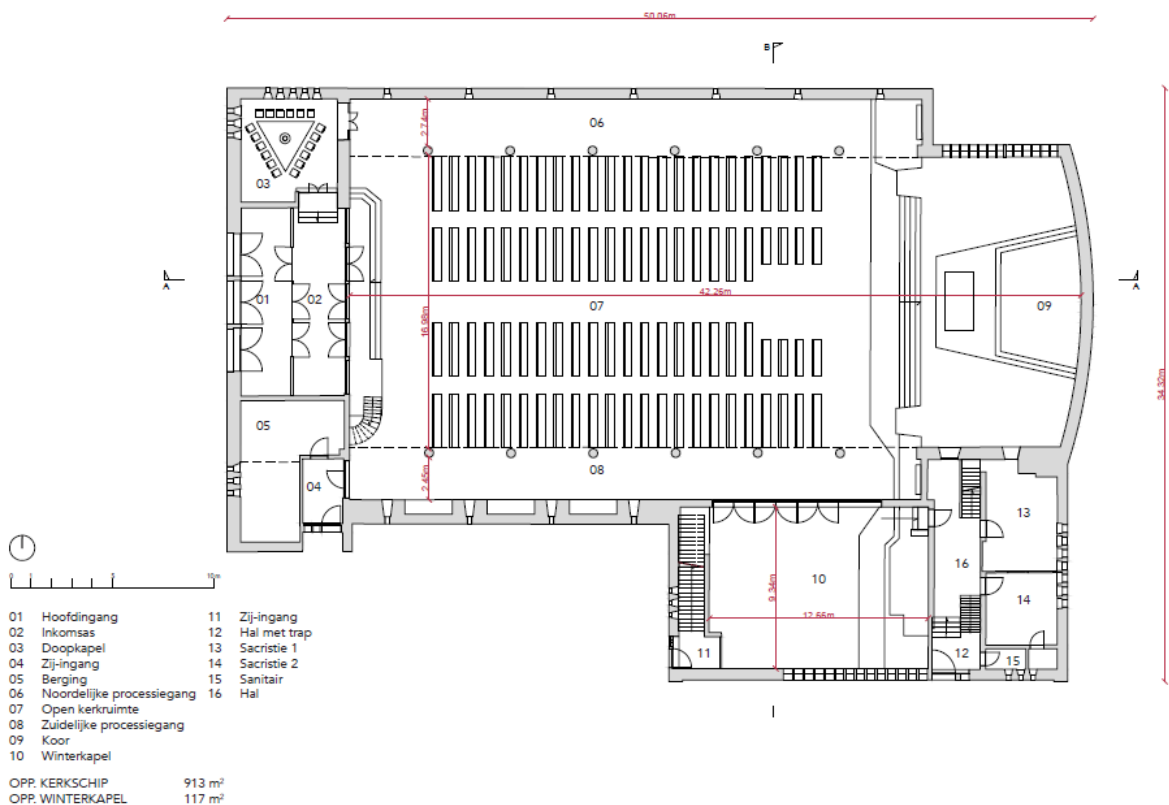
De Christus Koningkerk is een transeptloze kerk met een licht segmentvormig koor. Het is een zeer ruime pseudo-basilicale baksteenbouw met lage aangebouwde processiegangen onder lessenaarsdak, langs de zuid- en noordzijde, met een zware zuidelijke aanbouw onder een doorschietend zadeldak van de hoofdbouw. Alle daken zijn bedekt met golfplaten. Voormelde aanbouw bevat de ruime weekkapel, de sacristieën, de berging, het sanitair blok, een vergaderzaal en een tribune. Aan de noordwestelijke hoek bevindt zich een losstaande toren met een grondvlak van 6 op 4,5 meter en een hoogte van 35 meter. Deze U-vormige betonconstructie is aan drie zijden bekleed met baksteen en is aan de zuidkant deels opengebleven op het gelijkvloers en ter hoogte van de galerij onder de klokkenkamer. Aan de andere zijden werden ter hoogte van de klokkenkamer galmgaten uitgespaard. De toren is met een lage muur en een brede betonluifel verbonden met de westkant van de kerk. De betonluifel strekt zich uit tot en met de ruime westelijke inkompartij. De westkant van de kerk wordt sterk geaccentueerd door een verticaal lichtvlak op het gelijkvloers, gevormd door een drieledige glazen inkom en boven de luifel door een hoge lichtpartij die verticaal is opgedeeld door veertien monelen in kunststeen. Tussen deze monelen bevinden zich 75 smalle verticale ijzeren ramen, enerzijds met gekleurd glas-in-lood, schaars vermengd met gebrandschilderd glas-in-lood (gezicht en handen). Al deze gekleurde ramen zijn aan de buitenkant beschermd door een heldere glasplaat. Deze werkwijze werd eveneens toegepast in de grote glaswanden van de zuidgevel, de weekkapel en de noordwand van het koor en de spleetramen in de processiegangen. Exclusief de inkompartij met erboven het doksaal, bestaat de zuivere kerkruimte uit negen traveeën, gevormd door tien betonnen kolommen, waarvan er drie in het koor verwerkt zijn in het baksteenmetselwerk. Zes

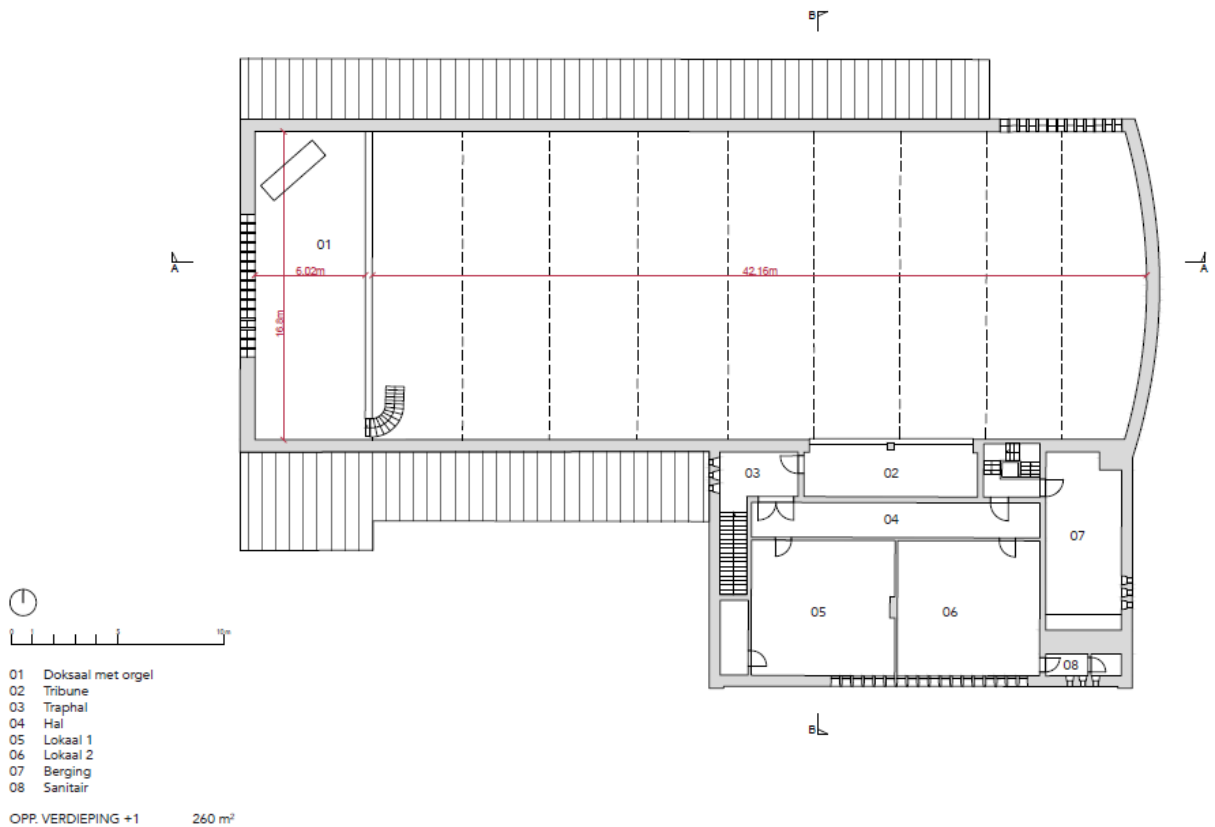
We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

van de kolommen vormen in de benedenkerk, aan beide zijden, de afsluiting met de processiegangen. Vanaf de hoofdingang daalt men via drie treden af in de benedenkerk. Volgens sommige bronnen zou dit verwijzen naar het doopsel van Christus in de Jordaan. De benedenkerk is afgesloten van het koor door zes treden. Tegen de segmentvormige oostwand bevindt zich een podium van twee treden, dat vóór het laatste concilie bedoeld was voor het hoofdaltaar. Aan de voorzijde van het podium bevinden zich twee ambo's met ertussenin de communiebank. Boven de weekkapel in het zuidelijk bijgebouw, opgesloten tussen twee traphallen, bevindt zich een galerij die aansluit bij de aanvang van het koor en die een buffer vormt tussen de kerkruimte en de achterliggende vergaderzaal, ooit fungerend als wijkbibliotheek, later voor verscheidene jaren omgevormd tot twee klaslokalen. De ganse kerkruimte, exclusief de processiegangen, is overdekt met een getrappt houten zoldering. De processiegangen zijn overdekt met een zichtbaar lessenaarsdak. De vloer van de benedenkerk en van het benedengedeelte van de weekkapel bestaat uit leisteen. De kniel/zitbanken staan op een licht verhoogde parketvloer. De trappen en de podia van de kerk en de weekkapel zijn uitgevoerd in bleke Lunelmarmmer.

grondplan gelijkvloers

Geschiedenis

Het prilste ontstaan van de Christus Koningparochie moet worden gezocht bij het ontstaan van de jongens- en meisjesschool Sint-Antonius in 1904, onder impuls van E.H. De Sutter, eerste geestelijke bestuurder, gevolgd door het schoolcomité met als hoofdweldoener Antonius Janssens de Varebeke en gebouwd naar het ontwerp van architect Buytaert van Temse. De grote doorbraak van de parochie werd echter bepaald door het ontwerp en de bouw van de wijk Hollebeek, gerealiseerd door de Bouwmaatschappij van Temse en opgericht naar de bouwplannen van architect-stedenbouwkundige Rik De Rijck en architect Arthur Canfijn. In 1950 werden 110 woningen gebouwd, in 1953 kwam er 100 bij en in 1956 nog eens 26. In die tijd werden eerst de huizen gebouwd en pas dan de straten aangelegd, zodat de nieuwe tuinwijk er met zijn bergen zand en omgewoelde grond soms als een slagveld uitzag. De vergelijking met het toenmalige slagveld in Korea lag voor de hand en zo ontstond de benaming Korea. De bevolking van de wijk Hollebeek of Korea groeide zo sterk dat Z.E.H. deken Raman en de Kerkraad van de O. L. Vrouwparochie besloten een nieuwe parochie te stichten. Ze richtten een noodkerkje op met twee barakken van het Amerikaanse leger. Op 25 november 1952 werd de nieuwe en jongste parochie van Temse bij Koninklijk Besluit erkend en E.H. Verstraeten werd er de eerste onderpastoor van. Na de bouw van de nieuwe kerk werd deze noodkerk de thuishaven van jeugdclub Broebelke en zou dit blijven tot de bouw van het parochiaal centrum. In 1957 werd naar het ontwerp van architect Eugene De Witte van Wetteren het huidige klooster gebouwd op de plaats van het oude schoolhuis. In 1958 werd naar het ontwerp van voormelde architect de pastorie gebouwd langs de Krijgsbaan, nu de hoek Eupenlaan en Krijgsbaan. Op 11 juli 1960 werd

de nieuwe kerk, naar het ontwerp van architect Eugene De Witte uit Wetteren, aanbesteed en op 1 december van dat jaar begon de aannemer, R. Rijserhoven uit Knesselare met de werkzaamheden. Op 11 juli 1961 werd de eerste steen gelegd door Mgr. Callewaert. Op 8 september 1963 wijdde Z.E.H. deken Luysterman de drie klokken: Christus Koning (2.200 kg), O. L. Vrouw (1.100 kg) en Sint-Amelberga (700 kg), alle drie gegoten door de firma Sergeys uit Leuven. Op 23 september 1963 volgde de plechtige wijding van de kerk door Mgr. Callewaert. Het kerkorgel van 1290 pijpen, gebouwd door ir. Bernard Pels - DHondt in Herselt, werd op 23 mei 1965 gewijd door Mgr. Van Peteghem. In 1974 werd een deel van het dak weggeblazen door een windhoos. De herstellingen werden uitgevoerd naar het ontwerp van architect Fernand Weyers uit Sint-Niklaas. In 1980 werd de zaal boven de weekkapel in gebruik genomen voor twee klaslokalen. In 1985 volgden renovatiewerkzaamheden aan de kerk: optimalisering van de verlichting, buiten- en binnenschilderwerk en herstellingswerkzaamheden aan het zichtbaar beton.

Interieurs

Achterin de benedenkerk links prijkt een grote eikenhouten gekruisigde Christus waarvan de leeftijd noch de herkomst bekend is. De kruisweg in verticale keramiektegels is ingewerkt in de betegelde wand van de noordelijke processiegang. In 1993 werd tegen de oostwand van het koor een wandkeramiek aangebracht naar het ontwerp en de uitvoering van keramist Jozef Pauwels van Temse. Hij stelt de drie kruisen voor van de christelijke wereldgemeenschap: het Latijns kruis, het Grieks kruis en het Anglicaans kruis.

Gebrandschilderde ramen. Al de gekleurde glas-in-loodramen met gedeeltelijk gebrandschilderde glas-inloodramen zijn een ontwerp van H. Pauwels uit Hasselt en uitgevoerd door De Reek uit Maastricht. De spleetvensters in de processiegangen bestaan uit gekleurd glas-in-lood met geometrische figuurvormgeving. De grote gebrandschilderde glas-in-loodramen stellen het volgende voor: - in het koor over twee traveeën: het Laatste Avondmaal - in de weekkapel: de verheerlijking van O. L. Vrouw - in de zuidwand van de benedenkerk, verdeeld over vier traveeën: de heilige Amelberga, de heiligen Petrus en Paulus, de sociale encyclieken van Paus Leo XIII en Pius X, de heiligen Godelieve en Lutgardis van Vlaanderen - het grote raam in de westelijke inkomwand: de verheerlijking van Christus Koning.

Het meubilair

- ✠ Het hoofdaltaar, bestaande uit groene marmer "Vertinos" is een geschenk van de familie Janssens de Varebeke.
- ✠ Het altaar in de weekkapel bestaat eveneens uit groene Vertinosmarmer maar is zeer eenvoudig van uitvoering.
- ✠ Het eucharistiealtaar, bestaande uit witte marmer, bevindt zich aan het einde van de noordelijke processiegang.
- ✠ Het O. L. Vrouwaltaar bestaat uit een muurblok in witte marmer en bevindt zich aan het einde van de zuidelijke processiegang.
- ✠ De communiebanken in de kerk en in de weekkapel bestaan uit een plaat "Vertinosmarmer", gesteund door smeedijzeren siersteunen.
- ✠ De drie moderne houten biechtstoelen zijn ingebouwd in de buitenwand van de zuidelijke processiegang.

Edelsmeedwerk

De collectie bestaat uit een neogotische stralenmonstrans, versierd met rubi's, een moderne stralenmonstrans in gepolijst messing en enkele dito altaarkandelaars, een koperen wierookvat met bijhorend scheepje en twee kelken, waarvan één vergulde neogotische en een moderne zilveren kelk met een geajoueerde knoop.

Doopvont

Achterin links in de benedenkerk bevindt zich de doopkapel. De moderne doopvont is een omgekeerde afgeknotte kegel in Vertnismarmer met koperen afsluitdeksel. De hoogte bedraagt 85 cm, de voetdiameter ongeveer 35 cm en de bovendiameter 85 cm.

Textiel

Het blauwe O. L. Vrouwprocessievaandel met de vermelding "1856-1906" is neogotisch van uitvoering, afkomstig van Moerbeke-Waas en hangt in de weekkapel Het volledig driestel priester-diaken kazuifels uit witte moirézijde en versierd met gouddraadborduurwerk is neogotisch en dit geldt eveneens voor de daarbij horende koorkap. Uit diezelfde periode dateert de gouddraadkazuifel met bijhorende stola. De andere kazuifels in zwart, groen, purper en rood zijn van hedendaagse vormgeving.

Bronnen

Coppieters, Digna, gemeentearchivaris: gemeentearchief Christus Koningparochie Jubileumuitgave Kristus Koningparochie 1952-1977 Jubileumuitgave "Christus Koningparochie, Temse 1952-2002, historiek in vogelvlucht" Dekenale ontmoetingsdag 5 april 2000.

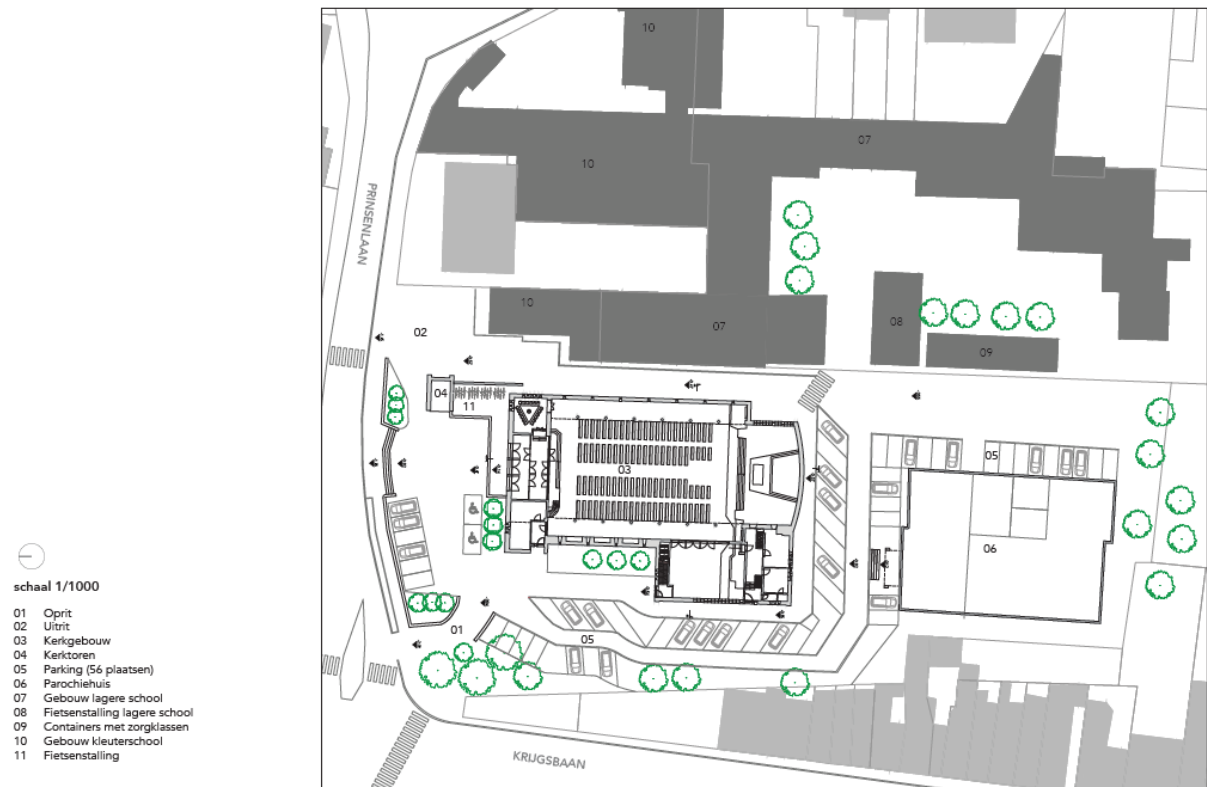
Bouwfysische toestand

De kerk werd gebouwd begin jaren zestig en kende slechts één bouwfase.

Er werden geen wijzigingen uitgevoerd, maar wel onderhoudswerken en schilderwerken.

De kerk is in een vrij goede staat. De voorbije jaren werden geen structurele ingrepen uitgevoerd doch alle problemen werden terstond opgelost.

3.6.3 Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving

Bestuurlijk behoort ze tot het arrondissement Sint-Niklaas. Ze staat op de hoek van de Prinsenlaan en de gewestweg 419, de Krijgsbaan en ligt volgens het gewestplan Sint-Niklaas - Lokeren, goedgekeurd bij Koninklijk Besluit van 7 november 1978 in een gebied voor gemeenschapsvoorzieningen en openbaar nut (6.2) dat omgeven is door een woongebied (1.0). Volgens het Bijzonder Plan van Aanleg "Hollebeek", goedgekeurd bij Koninklijk Besluit van 5 juni 1952, staat ze eveneens in een zone voor openbaar nut. Dit laatste plan is van het Antwerpse architectenbureau La Porta, maar ook architect-urbanist Rik De Rijck uit Temse werkte er aan mee.

De kerk heeft een bebouwde oppervlakte van 1500 m²

Nuttige oppervlaktes zijn het middenschip met 714 m² waarop banken met 512 zitplaatsen.

De winterkapel met middenbeuk meet 77 m² waarop 72 stoelen.

3.6.4 Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie

Niet beschermde kerk en niet meer in gebruik voor rooms-katholieke erediensten.

Huidige nevenbestemming bestaat uit het gebruik van nevenruimtes voor naschoolse kinderopvang en occasioneel als klas voor de scholengemeenschap, VZW Katholieke scholen Temse-Scheldekant.

De gebruiksvergoeding 2024 bedroeg 1800 euro.

Het gebouw kent geen gebruik in functie van het verenigingsleven, behoudens occasioneel culturele activiteiten (tentoonstelling, concert...). De weekkapel wordt gebruikt door drie verschillende koren voor hun repetities: het koor Temicantat, het Sint-Gregoriuskoor en het koor Amalthea.

3.6.5 Toekomstvisie

Visie op toekomstig gebruik

De kerk heeft een grote vloeroppervlakte voor multifunctioneel gebruik.

De kerk heeft een sobere planopbouw en biedt mogelijkheden voor integratie van nieuwe functies.

Het gebouw is gelegen op een ruimere site met toegang tot een achterliggende school met parkeergelegenheid. Het vroegere parochiehuis behoort nu bij de aangrenzende school.

Een nieuwe functie voor het gebouw dient gekaderd te worden in een globaal plan voor de site als geheel en getoetst te worden aan de goede ruimtelijke ordening van de ruimere omgeving. (momenteel blauw ingekleurd = zone voor gemeenschapsvoorziening).

Een openbare herbestemming lijkt het meest haalbaar, met multifunctioneel gebruik voor scholen en (sport)verenigingen.

Plan van aanpak voor realisatie van toekomstige invulling

In januari 2021 werd een haalbaarheids- en herbestemmingsstudie van de Christus Koningkerk te Hollebeek (Temse) afgerond. Het onderzoek kwam tot stand in opdracht van de gemeente Temse, in samenwerking met de kerkraad van Christus Koning en onder begeleiding van het Projectbureau Herbestemming Kerken. Vanuit de gemeente, de scholengemeenschap en enkele verenigingen werd de vraag gesteld om te onderzoeken hoe het ruimtelijk evenwicht op de site kan worden hersteld en in hoeverre de kerk hiervoor ingezet kan worden. Vooral voor de school en de buitenschoolse kinderopvang is er nood aan ruimte. Verder werd er gezocht naar een betere verankering van de kerk in het omliggende weefsel en enkele buurtgebonden functies.

In verschillende scenario's werden volgende zaken onderzocht:

- 🏠 Functionele inpasbaarheid gewenste functies in het bestaande gebouw
- 🏠 Impact op de ruimere omgeving
- 🏠 Financiële haalbaarheid herbestemming en beheer
- 🏠 Mogelijke groeiscenario's

Op basis van de resultaten van het haalbaarheidsonderzoek zal beoordeeld worden welk scenario best haalbaar is en welk type partner meest geschikt is om de herbestemming te realiseren.

Dit zou de scholengemeenschap Katholieke Scholen Temse-Scheldekant kunnen zijn, waarmee in 2025 verdere onderhandelingen worden gestart.

3.7 Sint-Jan Evangelist – Steendorp

3.7.1 Identificatie

Omschrijving: Kerk Sectie C: Perceelnummer: 0999 C (nr.03)

Adres: Gelaagstraat 32 9140 Steendorp

Oppervlakte volgens kadaster: 10,90 are

Eigenaar: Het kadaster vermeldt zowel kerkfabriek als de gemeente als eigenaar van de kerk. Blijkens de opzoekingen van viscaris-generaal Joris De Jonghe is de kerk uitsluitend eigendom van de kerkraad. Dit dient nog verder uitgeklaard te worden.

Bouwjaar/periode: 1829 -1830

Bescherming: Is vastgesteld als bouwkundig erfgoed Parochiekerk St.-Jan Evangelist. Deze vaststelling is geldig sinds 05.10.2009 (vaststellingsbesluit).

Omvat de bescherming als monument Parochiekerk St.-Jan Evangelist: orgel gelegen te Gelaagstraat 32 (Steendorp/Temse).

Deze bescherming is geldig sinds 07.02.1980.

Statuut binnen dekenaal beleidsplan: uitdovend karakter.

Locatie

Provincie	Oost-Vlaanderen
Gemeente	Temse
Deelgemeente	Steendorp
Straat	Gelaagstraat
Locatie	Gelaagstraat 32, Temse (Oost-Vlaanderen)
Status	<u>Bewaard</u>

Administratieve gegevens

Gebeurtenissen	<ul style="list-style-type: none">Actualisatie Temse (actualisaties: 14-05-2007 - 16-05-2007).Adrescontrole Temse (adrescontroles: 09-10-2007 - 09-10-2007).Inventarisatie Temse (geografische inventarisatie: 01-01-1981 - 31-12-1981).
-----------------------	--

Juridische gevolgen

is vastgesteld als **bouwkundig erfgoed** *Parochiekerk Sint-Jan de Evangelist*
Deze vaststelling is geldig sinds 05-10-2009. (Vaststellingsbesluit)

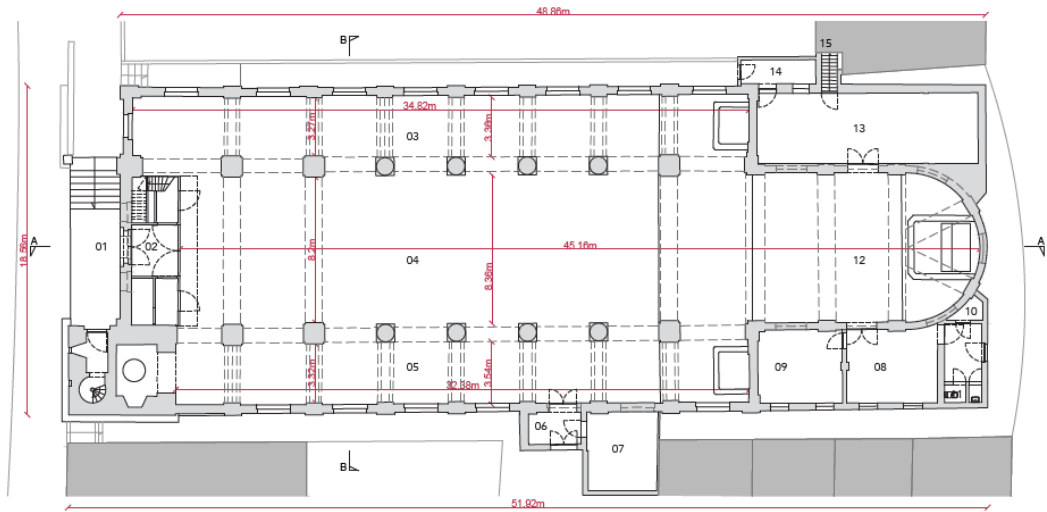
omvat de bescherming als **monument** *Parochiekerk Sint-Jan de Evangelist: orgel*
gelegen te *Gelaagstraat 32 (Temse)*
Deze bescherming is geldig sinds 07-02-1980.

We tonen de originele afbeelding hier niet omwille van het copyright.

Wil je het volledige kerkenbeleidsplan met beeldmateriaal bekijken?
Vraag het dan op bij de gemeente.

3.7.2 Beschrijving

Kerkplan

01 Hoofdingang	09 Sacristie
02 Inkomsas	10 Berging
03 Noordelijke zijbeuk	11 Sanitair
04 Middenbeuk	12 Koor
05 Zuidelijke zijbeuk	13 Weekkapel
06 Sas nevenuitgang	14 Neveningang
07 Stookruimte	15 Binnendoorgang naar de pastoriewoning
08 Gang	

OPP. KERKRUIJTE: 615 m²
 OPP. SACRISTIE: 20 m²
 OPP. WINTERKAPEL: 50 m²

Beknopte karakterisering

Typologie	<u>parochiekerken</u>
Stijl	<u>neoclassicisme, neoromaans</u>
Datering	<u>tweede kwart 19de eeuw, vierde kwart 19de eeuw</u>

- Betrokken personen** ■ Van Assche, Auguste (Ontwerper)
■ de la Haye, later Delhaye (familie) (Ontwerper)

Beschrijving

Vrij log kerkgebouw van baksteen, met de voorgevel op de rooilijn van de straat, en het koor naar het oosten gericht. Reeds in 1794 vroeg Bazil toelating aan de bisschop om op het gehucht "Steengelagen" een bidplaats te mogen oprichten. Door de Franse revolutie werden deze plannen tijdelijk verijdeld, doch in 1828 mocht een kerk aangelegd worden. In 1835 werd Steendorp een zelfstandige parochie. In 1889 werd het gebouw met één travee naar het westen verlengd en kreeg het de huidige neoromaanse voorgevel met de half ingewerkte vierkante zijtoren naar ontwerp van architect Auguste Van Assche.

De plattegrond beschrijft een driebeukige, transeptloze kerk met een koor van twee traveeën beëindigd op een half cirkelvormige apsis. Ruime pseudo-basilicale baksteenbouw in neoclassicistische stijl met neoromaanse voorgevel.

Westelijke gevel met rondboogportaal bereikbaar langs een pui met negen treden en drielichtvenster aan het doksaal. Klimmende rondboogfries als bekroning. Rechts de vierkante toren, bovenaan met overkragende kantelen uitgewerkt (geen spits). Moeilijk leesbare arduinen gedenksteen in de voorzijde: "1889. Pastoor M. Fonce, Burgemeester P. Verheyen, Schepen C. De Roeck, H. Verhelst, Secretaris P. A. Pilaet, bouwmeester Aug. Van Assche, aannemer P. Geley..".

Benedenkerk van acht traveeën gemarkeerd door Dorische pilasters en verlicht door rondboogramen met behouden ijzeren roedeverdelingen. Arduinen gedenksteen in de buitenmuur van de derde travee: "Krachtens besluit van Willem, koning der Nederlanden, Prins van Oranje Nassau, Groot Hertog van Luxemburg, van den 14 November 1825, onder de plaatselyke bestiering van 1° den wel edelen heer Philippus Ludovicus Maria Gislenuus Graef Vilain XIII, kamerheer van Z.M., Lid der Staten Generael, Lid van den Belgische Leeuw en van het Legioen van Eer, als burgemeester; 2° den heer Josephus Martinus Van Hese, Iste assessor; 3° en de heer Augustinus De Roeck als 2de assessor dezer gemeente van Basel, werd dees gebouw, geschikt tot eene kapel, aangeleyd ten jare 1828 en voltrokken in 1829, zonder eenigen geldelyken onderstand van wege het Gouvernement. De 11 february 1831 werd den eerweerden heer Carolus Ludovicus Pauwels als onderpastoor, eersten bedienaer van dit gesticht benoemd. Krachtens besluit van Leopoldus den Isten koning der Belgen in date 3 february 1835, werd deze kapel tot hulpkerk verheven onder de plaatselyke regering van 1° den wel edelen heer Philippus Ludovicus Maria Gislenuus Graef Vilain XIII, ondervoorzitter van den senaet, lid van het Yzeren Kruys, het Eerelegioen, enzovoort als burgemeester; 2° den heer Augustinus De Roeck, schepen; 3° en den heer Carolus Ludovicus Van Hese, ook als schepen van Basel, en den 1 April 1835, werd den Eerweerden heer Carolus Ludovicus Pauwels tot Pastor benoemd".

Koor met analoge kenmerken als de benedenkerk doch met lisenen in plaats van pilasters.

Goed verlicht *interieur* met Dorische zuilen die een horizontaal hoofdstel dragen. Middenbeuk met rondbogig tongewelf; zijbeuken met vlakke zoldering.

Mobilair: Beelden: Heilige Cornelius, Heilige Barbara (hout, 18de eeuw).

Meubilair: preekstoel (laat-barok, met beeldhouwwerk van P.-C. De Preter); biechtstoelen (neoclassicistisch); hoofdaltaar en koorgestoelte (Mathias Zens); **orgel** (1835, Delhaye).

- DE POTTER F. & BROECKAERT J., *Geschiedenis van de gemeenten der provincie Oost-Vlaanderen*, reeks III, deel 1, Gent, 1877.

De kerk vormt het centrale en belangrijkste herkenningspunt in de dorpskern (stedenbouwkundige waarde).

Bouwfysische toestand (volledige restauratie in 1984 – architect F. Weyers)

De globale toestand van de kerk is goed, maar her en der zijn er problemen aanwezig. Er werden restauratiewerken en geregelde onderhoudswerken uitgevoerd. Na deze restauratie (1989) is er zeker een update nodig. Sommige ramen vertonen ernstige kwetsuren in het houtwerk. Alles is goed onderhouden. Ook de ramen werden nog onlangs (2016) geschilderd en de zwakke plekken werden (voorlopig) opgevuld. Op termijn zullen een aantal van deze ramen zeker moeten vervangen worden wegens houtrot. Elektriciteit is in verouderde toestand, bezetting vertoont barsten op sommige plaatsen.

Architecturale mogelijkheden

De St.-Jan Evangelistkerk is een ruime en lichte kerk met een sobere planopbouw. De robuuste peilers tussen de middenbeuk en de zijbeukendelen delen de kerk in drie. De ruimten in de zijbeuken zijn zeker geschikt voor tentoonstellingen en ander gebruik bv. voor tijdelijke projecten zonder grote ingrepen.

De nevenruimtes (sacristie, berging, stookplaats, sanitair en winterkapel) bieden mogelijkheid tot een verdere opdeling. Het sanitair is beperkt maar uitbereiding is mogelijk maar niet evident. De centrale beuk is uiterst geschikt voor concerten en andere optredens. De akoestiek is schitterend in deze kerk (cfr. vroegere concerten). Zeer toegankelijk (enerzijds met trappen, anderzijds is er een vlakke zijingang).

3.7.3 Situering van het gebouw in zijn ruimtelijke omgeving

3.7.4 Beschrijving van het actueel gebruik en de actuele functie

Sinds november 2016 zijn er geen weekend erediensten meer.

De kerk kent momenteel een zeer beperkt gebruik.

3.7.5 Toekomstvisie

Visie op toekomstig gebruik

⚠ Aandachtspunten:

De kerk wordt goed beheerd, maar kent een zeer beperkt extern gebruik. De kerk heeft in hoofdzaak een lokale aantrekkingskracht, maar door een gebrek aan voldoende sterke lokale partners is de vraag voor het gebruik van de kerk in functie van concerten, tentoonstellingen, lezingen ed. eerder beperkt.

De kerk heeft een goede akoestiek en heeft relatief weinig last van omgevingsgeluid.

⚠ Visie op toekomstig gebruik:

Gebruik van de kerk voor culturele activiteiten wordt maximaal ondersteund en indien mogelijk versterkt.

Er zou gezocht moeten worden naar manieren om de kerk open te stellen voor individuele bezoekers in functie van religieuze beleving of toerisme, indien nodig met technische voorzieningen. Deze kerk kan een rustpunt betekenen langs de Schelde/natuurpark en biedt mogelijkheden op het vlak van wandel- en fietstoerisme, maar het is onduidelijk welke rol de kerk hierbij kan spelen.

Toekomstontwikkelingen voor de pastorij worden bij voorkeur gekoppeld aan de ontwikkeling van de kerk (dorpsgezicht).

De handhaving van het geklasseerde orgel dient bewaakt te worden.

Plan van aanpak voor realisatie van de toekomstige invulling

In januari 2021 werd de haalbaarheids- en herbestemmingsstudie van de Sint-Jan-Evangelistkerk te Steendorp (Temse) afgerond. Het onderzoek kwam tot stand in opdracht van de gemeente Temse, in samenwerking met de kerkraad Sint-Jan-Evangelist en onder begeleiding van het Projectbureau Herbestemming Kerken. De kerk wordt goed beheerd, maar kent vandaag de dag nog maar een zeer beperkt extern gebruik. Vanuit de gemeente en de kerkfabriek werd de vraag gesteld om te onderzoeken in hoeverre de kerk kan worden herbestemd en eventueel verkleind om de onderhoudskosten op lange termijn te beperken. Ook de naastgelegen pastorij dient mee betrokken te worden in het geheel. Verder werd er gezocht naar een betere verankering van de kerk in het omliggende weefsel en enkele buurtgebonden functies. In het

haalbaarheidsonderzoek werden een zestal scenario's uitgewerkt. Eén voorstel werd verder financieel becijferd.

Het kerkorgel is geklasseerd. De kerk dient hiervoor als klankkast. Enkel de twee laatste traveeën zijn voldoende. De rest van de kerk kan een andere bestemming krijgen.

Er is ondertussen overleg met de Vlaamse overheid via het Agentschap Onroerend Erfgoed en Toerisme Vlaanderen. De verantwoordelijke hiervoor is dhr. Peter De Wilde, administrateur-generaal. We wachten op de besluiten en de voorstellen van deze diensten alvorens nieuwe beslissingen te nemen i.v.m. de toekomst voor de site, zowel kerk als pastorie.

In afwachting van de herbestemming dient de kerk behoorlijk onderhouden te worden, zodat degradatie wordt tegengegaan.

4. Besluit

Bij de presentatie van elke parochiekerk werd een toekomstvisie meegegeven. De langetermijnvisies op het gebruik van de afzonderlijke kerken worden hier samengevat.

Drie kerken zullen op lange termijn integraal voor de eredienst worden gebruikt. Occasioneel ander gebruik is mogelijk, het gaat dan om valorisatie van het gebouw onder vorm van concerten, tentoonstellingen, lezingen... en ander in de tijd beperkt gebruik. Dit zijn:

- de Onze-Lieve-Vrouwkerk (Temse centrum)
- de Sint-Petruskerk (Tielrode)
- de Sint-Jozefkerk (Velle).

Vier kerken kunnen aan het gebruik voor de eredienst worden onttrokken wanneer geschikte projecten van herbestemming gevonden worden. Dit zijn:

- Sint-Margriet (Elversele)
- Christus-Koning (Temse Hollebeek)
- Sint-Jan Evangelist (Steendorp)
- Heilig Hart (Temse Cauwerburg).

Met de gemeente werd overeengekomen dat het zoeken naar geschikte nevenbestemmingen en herbestemmingen van de hiervoor in aanmerking komende kerken (Sint-Margriet, Christus-Koning, Sint-Jan Evangelist en Heilig Hart) in nauw overleg tussen de gemeente en de betrokken kerkfabrieken (en de eventuele nieuwe eigenaars van kerkgebouwen) zal gebeuren.